

РЕПУБЛИКА СРПСКА
Агенција за осигурање Републике Српске
Бања Лука
Бана Милосављевића 8/II
e-mail: kabinet@azors.rs.ba;
www.azors.rs.ba
тел/факс: +387 51 228-910, 228-920

REPUBLIC OF SRPSKA
The Insurance Agency of Republic of Srpska
Banja Luka
St. Bana Milosavljevića 8/II
e-mail: kabinet@azors.rs.ba;
www.azors.rs.ba
phone/fax: +387 51 228-910, 228-920

ИЗВЈЕШТАЈ
о стању сектора осигурања у Републици Српској
за период од 01.01.2024. до 30.06.2024. године

Број: УО – 25/24

Датум: 06.09.2024. године

Бања Лука, август 2024. године

САДРЖАЈ

УВОДНА РИЈЕЧ	4
1 СТРУКТУРА СЕКТОРА	6
2 ОСИГУРАЊЕ	7
2.1 Тржиште осигурања.....	7
2.1.1 Учесници на тржишту осигурања	7
2.1.1.1 Друштва за осигурање	7
2.1.1.2 Заступници и брокери у осигурању.....	8
2.1.1.3 Заштитни фонд Републике Српске	9
2.1.1.4 Овлашћени актуари	10
2.1.2 Обрачуната премија на тржишту осигурања Републике Српске	10
2.1.3 Тржишна структура и концентрација	11
2.1.4 Обрачуната премија по друштвима за осигурање.....	13
2.1.4.1 Обрачуната премија друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској	13
2.1.4.2 Обрачуната премија филијала друштава за осигурање са сједиштем у ФБиХ.....	16
2.1.5 Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању	17
2.1.5.1 Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању на тржишту осигурања у Републици Српској.....	17
2.1.5.2 Премија друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској обрачуната путем заступника и брокера у осигурању	19
2.2 Билансна структура.....	20
2.2.1 Биланс стања	20
2.2.2 Биланс успјеха	24
2.3 Финансијски и технички показатељи.....	27
2.3.1 Обрачун и покривеност техничких резерви прописаним облицима активе.....	27
2.3.1.1 Укупно обрачунате техничке резерве	27
2.3.1.2 Обрачун и средства за покриће техничких резерви неживотних осигурања	28
2.3.1.3 Обрачун и средства за покриће техничких резерви животних осигурања.....	30
2.3.2 Показатељи о исплаћеним одштетама и другим накнадама из осигурање	31
2.3.3 Рацио штета, рацио трошкова и комбиновани рацио	33
2.3.4 Показатељи рентабилност имовине и рентабилности властитих средстава	34
2.3.5 Остали показатељи пословања	34
3 ДОБРОВОЉНО ПЕНЗИЈСКО ОСИГУРАЊЕ	35
3.1 Друштво за управљање добровољним пензијским фондом	35
3.2 Добровољни пензијски фонд	37

Табеле

Табела 1: Друштва за осигурање из Републике Српске.....	7
Табела 2: Власничка структура у друштвима за осигурање из РС	8
Табела 3: Број и квалификациона структура запослених у друштвима за осигурање	8
Табела 4: Захтјеви за накнаду штете трећим оштећеним лицима према Заштитном фонду.....	10
Табела 5: Премија осигурања обрачуната на тржишту Републике Српске.....	10
Табела 6: Обрачуната премија на тржишту осигурања у РС, према врстама осигурања	11
Табела 7: Учешће друштава за осигурање из РС и филијала из ФБиХ на тржишту Републике Српске.....	11
Табела 8: Учешће друштава из Републике Српске и филијала друштава из ФБиХ у укупно обрачунатој премији на тржишту Републике Српске према реег групама.....	12
Табела 9: Укупно обрачуната премија по друштвима за осигурање из РС.....	13

Табела 10: Обрачуната премија друштава за осигурање из РС у ФБиХ	14
Табела 11: Укупно обрачуната премија према врстама осигурања	15
Табела 12: Обрачуната премија по филијалама друштава из ФБиХ	17
Табела 13: Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању на тржишту РС.....	18
Табела 14: Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању на тржишту РС, по врстама осигурања.....	18
Табела 15: Премија друштава за осигурање обрачуната путем заступника и брокера у осигурању, по врстама осигурања.....	19
Табела 16: Актива- укупно за сва друштва за осигурање из РС	21
Табела 17: Пасива - укупно за сва друштва за осигурање	23
Табела 18: Биланс успјеха - укупно за сва друштва за осигурање из РС.....	25
Табела 19: Износ исплаћених обавеза из осигурања по врстама осигурања	31
Табела 20: Ефикасност у рјешавању и исплати обавеза из осигурања	32
Табела 21: Ефикасност у рјешавању и исплати обавеза из осигурања у врсти: осигурање од одговорности за употребу моторних возила на дан 30.06.2024. године.....	33
Табела 22: Рацио штета, рацио трошкова и комбиновани рацио неживотних осигурања	33
Табела 23: Показатељи рентабилности	34
Табела 24: Остали показатељи пословања друштава за осигурање	34
Табела 25: Биланс стања друштва за управљање добровољним пензијским фондом	35
Табела 26: Биланс успјеха друштва за управљање добровољним пензијским фондом	36
Табела 27: Биланс стања добровољног пензијског фонда.....	38
Табела 28: Биланс успјеха добровољног пензијског фонда.....	39

Графикони

Графикон 1: Укупно обрачуната премија по друштвима за осигурање из РС (у КМ)	14
Графикон 2: Обрачуната премија животних и неживотних осигурања	16
Графикон 3: Обрачуната премија према врстама осигурања	16
Графикон 4: Структура пословне активе друштава за осигурање из РС	21
Графикон 5: Структура пословне пасиве друштава за осигурање.....	23
Графикон 6: Укупно обрачунате техничке резерве свих друштава за осигурање из РС.....	27
Графикон 7: Укупно обрачунате техничке резерве друштава за неживотна осигурање	28
Графикон 8: Преглед обрачунатих техничких резерви неживотних осигурања по друштвима за осигурање из РС.....	29
Графикон 9: Структура улагања средстава за покриће укупно обрачунатих техничких резерви неживотних осигурања	29
Графикон 10: Укупно обрачунате техничке резерве животних осигурања	30
Графикон 11: Преглед обрачунатих техничких резерви животних осигурања по друштвима за осигурање из РС.....	30
Графикон 12: Структура улагања средстава за покриће укупно обрачунатих техничких резерви животних осигурања.....	31

УВОДНА РИЈЕЧ

Извјештај о стању сектора осигурања у Републици Српској, за период 01.01. до 30.06.2024. године, садржи информације о стању у осигурању и добровољном пензијском осигурању, а припремљен је на основу финансијских, актуарских и других извјештаја, које учесници на тржишту осигурања и добровољног пензијског осигурања, у складу са прописима, достављају Агенцији за осигурање Републике Српске.

Као и у претходном извјештајном периоду, на тржишту осигурања Републике Српске пословала су чак 23 друштва за осигурање, од којих 14 има сједиште у Републици Српској, а 9 у Федерацији БиХ. Од укупног броја друштава за осигурање која послују на тржишту Републике Српске чак 15 друштава има појединачно учешће мање од 5%, док ни једно друштво није остварило учешће веће од 15% у укупно обрачунатој премији на тржишту осигурања Републике Српске, а која је износила 175,3 милиона КМ. Премија обрачуната на тржишту осигурања Републике Српске већа је за 12,9% у односу на исти период претходне године, при чему је премија коју су обрачунала друштва за осигурање из Републике Српске порасла за 11,2%, а премија филијала друштава за осигурање из ФБиХ за 17,7%. Посебно је изражен раст премије животних осигурања филијала друштава за осигурање из ФБиХ који је био 13,5%, док је са друге стране премија животних осигурања коју су остварила друштва из Републике Српске порасла тек 1,6%. У структури укупне премије, обрачунате на тржишту Републике Српске, премија обавезног осигурања од аутоодговорности учествовала је са 53,8%, премија животног осигурања са 16,7%, док је заједничко учешће премије свих осталих врста неживотних осигурања било 29,5%.

Треба нагласити да повећана конкуренција на тржишту осигурања, посматрана кроз укупан број друштава за осигурање, те велики број друштава са учешћем на тржишту мањим од 5%, уз доминатно учешће премије осигурања од одговорности за моторна возила, може угрозити стабилност сектора осигурања.

Са друге стране, сектор осигурања, који укључује искључиво пословање друштава са сједиштем у Републици Српској и даље показује раст, стабилност и отпорност на екстерне утицаје. У вези пословања друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, а које укључује и пословање у ФБиХ, треба истаћи да је укупно обрачуната премија износила 163,8 милиона КМ, односно да је била за 12,0% већа, у односу на прво полугодиште 2023. године. Укупна билансна сума је повећана за 5,6%, у оквиру које су техничке резерве порасле за 4,9%. У структури укупних улагања средстава за покриће техничких резерви неживотних осигурања, најзначајније учешће имале су хартије од вриједности, орочени депозити и некретнине са укупним учешћем од 70,8%. Улагања у хартије од вриједности учествују са 95,6% у структури укупних улагања средстава за покриће техничких резерви животних осигурања, у оквиру којих доминантно учешће имају обвезнице чији је емитент Република Српска. Укупан нето резултат периода био је добитак у износу од 22,9 милиона КМ, који је резултирао стопом поврата на капитал од 13,0%. Комбиновани рацио је био испод 100, што значи да је остварен позитиван резултат из послова осигурања и да је премија била довољна за покриће обавеза из уговора о осигурању и трошкова спровођења осигурања. У првој половини 2024. године, друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској су осигураницима и корисницима осигурања исплатила 53,6 милиона КМ или 3,2% више у односу на исти период претходне године. Ликвидност и солвентност су били на задовољавајућем нивоу.

Међутим, независно од чињенице да су сви показатељи стабилности и солвентности сектора осигурања на задовољавајућем нивоу и у складу са законским захтјевима, треба имати у виду да према актуелном регулаторном оквиру вредновања адекватности капитала, имовине, обавеза из послова осигурања и сл.

нису заснована на приступу вредновања изложености ризицима, те у том контексту и исказане показатеље сектора осигурања треба посматрати са одређеним степеном опрезности.

Дјелатност добровољног пензијског осигурања, обављало је једно друштво за управљање добровољним пензијским фондом. Укупан број активних чланова добровољног пензијског фонда је био 38.515 или за 1,6% више у односу на стање на дан 31.12.2023. године. Путем пензијских планова јавних предузећа и јавних институција добровољном пензијском фонду је приступило 93,4% укупно активних чланова фонда. Нето вриједност имовине добровољног пензијског фонда је износила 40,4 милиона КМ или за 12,9% више у односу на стање на дан 31.12.2023. године.

Директор,
Драженка Јањанин

1 СТРУКТУРА СЕКТОРА

У овом извјештају, сектор осигурања обухвата дјелатност осигурања (у даљем тексту: осигурање) и дјелатност организовања и управљања добровољним пензијским фондovima (у даљем тексту: добровољно пензијско осигурање).

Према Закону о друштвима за осигурање („Службени гласник Републике Српске“, број: 17/05, 01/06, 64/06, 74/10, 47/17 и 58/19) дјелатност осигурања је дјелатност закључивања и извршавања уговора о осигурању и реосигурању, те дјелатност посредника и заступника у осигурању. Поред тога, овим законом је регулисано оснивање, пословање, надзор и престанак рада друштава за осигурање и филијала друштава за осигурање из ФБиХ, те је основана Агенција за осигурање Републике Српске (у даљем тексту: Агенција). Друштва за осигурање могу обављати осигурање, као искључиву дјелатност. Такође, законски оквир осигурања чине и:

- Закон о заступању у осигурању и посредовању у осигурању и реосигурању („Службени гласник Републике Српске“, број: 47/17), којим су уређена правила за обављање заступања и посредовања у осигурању и реосигурању, услови за издавање и престанак важења овлашћења и дозвола у овом сегменту, те надзор над обављањем заступања и посредовања у осигурању и реосигурању и
- Закон о обавезним осигурањима у саобраћају („Службени гласник Републике Српске“, број: 82/15, 78/20 и 1/24), којим су прописане врсте обавезних осигурања у саобраћају, те правила њиховог обављања.

Према Закону о добровољним пензијским фондovima и пензијским плановима („Службени гласник Републике Српске“, број: 13/09 и 107/19), друштва за управљање добровољним пензијским фондovima обављају дјелатност организовања и управљања добровољним пензијским фондovima и другим пензијским фондovima основаним у складу са посебним законима. Такође, овим законом је регулисано организовање и управљање добровољним пензијским фондovima, оснивање, дјелатност и пословање друштва за управљање добровољним пензијским фондovima, послови и обавезе кастоди банке, надлежност Агенције у регулисању и вршењу надзора над друштвима за управљање добровољним пензијским фондovima, организовање пензијских планова и друга питања од значаја за функционисање добровољних пензијских фондова.

Обављање осигурања и добровољног пензијског осигурања регулисано је и подзаконским актима које доноси Агенција.

Закони и подзаконски акти којим је уређен сектор осигурања, доступни су и на интернет страници Агенције (www.azors.rs.ba).

2 ОСИГУРАЊЕ

2.1 Тржиште осигурања

2.1.1 Учесници на тржишту осигурања

Учесници на тржишту осигурања, под надзором Агенције, су: друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској, филијале друштава за осигурање са сједиштем у ФБиХ, заступници и брокери у осигурању, те Заштитни фонд Републике Српске и овлашћени актуари.

2.1.1.1 Друштва за осигурање

На тржишту осигурања Републике Српске, у првој половини 2024. године, пословало је 14 друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, која су према дјелатности осигурања, сједишту и стању већинског власништва, на дан 30.06.2024. године, представљена у наредној табели.

Табела 1: Друштва за осигурање из Републике Српске

Р.Б.	Назив друштва за осигурање	Сједиште	Већинско власништво
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА			
1.	Д.Д. Брчко гас осигурање	Брчко	домаће
2.	Дрина осигурање а.д.	Милићи	домаће
3.	Дунав осигурање а.д.	Бања Лука	страно
4.	Еурос осигурање а.д.	Бања Лука	домаће
5.	Крајина осигурање а.д.	Бања Лука	домаће
6.	Микрофин осигурање а.д.	Бања Лука	домаће
7.	Нешковић осигурање а.д.	Бијељина	домаће
8.	Осигурање Аура а.д.	Бања Лука	домаће
9.	Осигурање Гарант д.д.	Брчко	домаће
10.	Премиум осигурање а.д.	Бања Лука	домаће
11.	САС-СуперП ОСИГУРАЊЕ а.д.	Бијељина	домаће
12.	Триглав осигурање а.д.	Бања Лука	страно
ЖИВОТНА И НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА (КОМПОЗИТНА ДРУШТВА)			
13.	Grawe осигурање а.д.	Бања Лука	страно
14.	Wiener осигурање а.д.	Бања Лука	страно

Извор: Централни регистар ХОВ

Од 14 друштава за осигурање, која имају сједиште у Републици Српској, 12 је регистровано за обављање дјелатности неживотних осигурања, а 2 друштва за осигурање за обављање дјелатности неживотних и животних осигурања (комполитна друштва за осигурање), при чему је 8 друштава за осигурање пословало путем филијале у ФБиХ¹.

У првој половини 2024. године, на тржишту осигурања Републике Српске, пословало је и 9 филијала друштава за осигурање из ФБиХ.

¹ У периоду израде овог извјештаја, једно друштво за осигурање са сједиштем у Републици Српској је добило је дозволу да обавља дјелатност на тржишту ФБиХ. Стога, у периоду израде извјештаја, 9 друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској је пословало на тржишту ФБиХ.

Структура власништва

Према структури власништва, са стањем на дан 30.06.2024. године, 10 друштава за осигурање је било у већинском домаћем власништву, док су 4 друштва за осигурање била у већинском страном власништву.

Табела 2: Власничка структура у друштвима за осигурање из РС

Р.Б.	Власништво	Број друштава за осигурање	Учешће у укупном капиталу	Учешће у укупној активи	Учешће у фактурисаној премији
1.	Већинско домаће власништво	10	61,5%	41,8%	59,0%
2.	Већинско страном власништво	4	38,5%	58,2%	41,0%
	УКУПНО	14	100,0%	100,0%	100,0%

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС и Централни регистар ХОВ

Друштва са већинским страним капиталом су учествовала у укупном капиталу са 38,5%. На друштва за осигурање са већинским страним капиталом односи се 58,2% укупне активе и 41,0% обрачунате премије.

Људски ресурси

На дан 30.06.2024. године, у друштвима за осигурање са сједиштем у Републици Српској било је запослено 1.512 радника. Број и квалификациона структура запослених у друштвима за осигурање са сједиштем у Републици Српској представљени су у наредној табели.

Табела 3: Број и квалификациона структура запослених у друштвима за осигурање

КВАЛИФИКАЦИЈА	Стање на дан 30.06.2023.		Стање на дан 31.12.2023.		Стање на дан 30.06.2024.		ИНДЕКС 2024/23
	Број	%	Број	%	Број	%	
НК	6	0,4	3	0,2	3	0,2	100,0
НС	1	0,1	2	0,1	1	0,1	50,0
КВ	53	3,5	66	4,3	60	4,0	90,9
ССС	795	52,3	784	51,4	776	51,3	99,0
ВКВ	1	0,1	1	0,1	1	0,1	100,0
ВШС	70	4,6	68	4,5	66	4,4	97,1
ВСС	560	36,8	559	36,7	567	37,5	101,4
МР	32	2,1	40	2,6	36	2,4	90,0
ДР	3	0,2	2	0,1	2	0,1	100,0
УКУПНО	1.521	100,0	1.525	100,0	1.512	100,0	99,1

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Поред тога, у филијалама друштава за осигурање из ФБиХ, на дан 30.06.2024. године, била су запослена 304 лица, а у Заштитном фонду Републике Српске 9 лица, што заједно са запосленима у друштвима за осигурање са сједиштем у Републици Српској чини 1.825 запослених лица. На тржишту осигурања Републике Српске раде и заступници и брокери у осигурању (физичка лица), те овлашћени актуари, а што је наведено у наставку овог поглавља.

2.1.1.2 Заступници и брокери у осигурању

Закључно са 30.06.2024. године, у Регистар заступника и брокера у осигурању код Агенције било је уписано:

- 611 заступника у осигурању – физичка лица, од чега их је 81 регистровало предузетничке радње,
- 18 друштава за заступање у осигурању са сједиштем у Републици Српској (укључујући Поште Српске, микрокредитна друштва и банке) и 4 филијале друштава за заступање из ФБиХ,

- 19 брокера у осигурању – физичка лица,
- 7 брокерских друштава са сједиштем у Републици Српској и 3 филијале брокерских друштава из ФБиХ.

На интернет страници Агенције (www.azors.rs.ba) доступан је актуелни извод из регистара заступника и брокера у осигурању.

Агенција је организовала едукацију и одржала један редовни и један ванредни испитни рок за полагање стручног испита, који је потребан за добијање овлашћења за обављање послова заступника у осигурању и брокера у осигурању. Стручни испит су укупно положила 72 кандидата.

2.1.1.3 Заштитни фонд Републике Српске

Заштитни фонд Републике Српске (у даљем тексту: Заштитни фонд) основан је Законом о обавезном осигурању за моторна возила и осталим обавезним осигурањима од одговорности („Службени гласник Републике Српске“, број: 102/09 – Пречишћени текст), као посебно правно лице. Надлежност Заштитног фонда прописана је Законом о обавезним осигурањима у саобраћају („Службени гласник Републике Српске“, број: 82/15, 78/20 и 1/24). Заштитни фонд је обавезан да извршава обавезу накнаде штете настале на територији Републике Српске трећем оштећеном лицу, ако их проузрокује непознато возило (штете на лицима²) или возило чији власник није закључио уговор о осигурању од аутоодговорности (штете на лицима и стварима). Поред тога, Заштитни фонд је обавезан да извршава и обавезу исплате накнаде оштећеним лицима у случају да није закључен уговор о обавезном осигурању путника у јавном превозу од посљедица несрећног случаја, те штета из основа аутоодговорности и осигурања путника у јавном превозу које нису могле бити надокнађене из стечајне или ликвидационе масе друштва за осигурање. Додатно, Заштитни фонд је дужан да води централну електронску базу података неопходних за закључивање уговора о осигурању, рјешавању одштетних захтјева и података о обрачунатој премији за обавезно осигурање од аутоодговорности и осигурање путника у јавном превозу од посљедица несрећног случаја. Друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској и филијале друштава за осигурање са сједиштем у ФБиХ достављају напријед наведене податке Заштитном фонду, чији детаљнији садржај и начин достављања прописује Агенција.

Сва друштва за осигурање која у Републици Српској обављају послове осигурања од аутоодговорности и осигурања путника у јавном превозу од посљедица несрећног случаја, осим путника у ваздушном саобраћају, обавезно су чланови Заштитног фонда и плаћају допринос Заштитном фонду, сразмјерно обрачунатој премији осигурања од аутоодговорности и осигурања путника у јавном превозу од посљедица несрећног случаја у Републици Српској.

Укупно остварени приходи Заштитног фонда, у првој половини 2024. године, су износили 1.242.442 КМ и били су мањи за 15,3%, у поређењу са истим периодом претходне године, од чега се 79,7% односило на пословне приходе, финансијске приходе 4,2% и остале приходе 16,1%. На смањење укупних прихода утицало је смањење пословних прихода (приходи по основу регресних потраживања) и осталих прихода (наплаћена исправљена регресна потраживања).

Укупни расходи су износили 934.762 КМ и били су мањи за 25,8%, а чинили су их пословни расходи (91,3%) и остали расходи (8,7%). На смањење укупних расхода утицало је смањење трошкова резервисања, те мања вриједност исправке регресних потраживања. Заштитни фонд је остварио вишак прихода над расходима у износу од 307.680 КМ.

² Уз изузетак прописан чланом 51. став 2. Закона о обавезним осигурањима у саобраћају

У наредној табели дат је преглед рјешавања и исплате захтјева за накнаду штета на лицима или имовини из надлежности Заштитног фонда.

Табела 4: Захтјеви за накнаду штете трећим оштећеним лицима према Заштитном фонду

Р.Б.	Одштетни захтјеви	30.06.2023.	30.06.2024.	Индекс 2024/23
1.	Пријављени захтјеви у текућем периоду и реактивирани	142	115	81,0
2.	Број пренесених из претходног периода	86	71	82,6
3.	Укупан број захтјева (1+2)	228	186	81,6
4.	Број одбијених захтјева	32	23	71,9
5.	Број обрађених захтјева без одбијених	117	94	80,3
6.	Број исплаћених захтјева	117	94	80,3
7.	Износ исплаћених захтјева (КМ)	542.157	406.092	74,9

Извор: Извјештај Заштитног фонда

У првој половини 2024. године, укупан број одштетних захтјева је био мањи, у односу на исти период претходне године, услед смањења броја пријављених одштетних захтјева у текућем периоду и смањења пренесених из претходног периода. Сходно томе и број и износ исплаћених одштетних захтјева је био мањи. Сви обрађени захтјеви су исплаћени. Просјечна вриједност исплаћеног одштетног захтјева износила је 4.320 КМ и била је мања за 6,8%.

2.1.1.4 Овлашћени актуари

У складу са међународним стандардима за функционисање сектора осигурања од посебне важности је обезбјеђење адекватног броја професионално оспособљених актуара. На дан 30.06.2024. године, у Регистар овлашћених актуара код Агенције било је уписано 40 лица. На интернет страници Агенције доступан је актуелни извод из регистра овлашћених актуара.

2.1.2 Обрачуната премија на тржишту осигурања Републике Српске

У наредној табели дат је преглед укупно обрачунате премије на тржишту осигурања у Републици Српској.

Табела 5: Премија осигурања обрачуната на тржишту Републике Српске

Р.Б.	Субјекти на тржишту Републике Српске	Обрачуната премија на тржишту Републике Српске						Индекс 2024/23
		30.06.2022.		30.06.2023.		30.06.2024.		
		Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	
1.	ДРУШТВА ЗА ОСИГУРАЊЕ ИЗ РС	100.118.892	73,1	113.693.364	73,2	126.403.844	72,1	111,2
1.1.	Неживотна осигурања	87.507.255	63,9	100.982.788	65,0	113.486.266	64,7	112,4
1.2.	Животна осигурања	12.611.637	9,2	12.710.576	8,2	12.917.578	7,4	101,6
2.	ФИЛИЈАЛЕ ДРУШТАВА ИЗ ФБИХ	36.718.336	26,9	41.561.730	26,8	48.924.077	27,9	117,7
2.1.	Неживотна осигурања	22.517.147	16,5	27.081.103	17,5	32.495.226	18,5	120,0
2.2.	Животна осигурања	14.201.189	10,4	14.480.626	9,3	16.428.851	9,4	113,5
УКУПНО		136.837.228	100,0	155.255.094	100,0	175.327.921	100,0	112,9

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС и филијала друштава из ФБИХ

Обрачуната премија на тржишту осигурања у Републици Српској, у периоду 01.01. до 30.06.2024. године, износила је 175.327.921 КМ и била је већа, у односу на исти период претходне године, за 20.072.827 КМ или 12,9%. Обрачуната премија филијала друштава за осигурање из ФБиХ већа је за 17,7%, док је обрачуната премија друштава за осигурање из Републике Српске већа за 11,2%.

У сљедећој табели је представљена структура обрачунате премије на тржишту осигурања у Републици Српској, према врстама осигурања.

Табела 6: Обрачуната премија на тржишту осигурања у РС, према врстама осигурања

Врста осигурања	30.06.2022.		30.06.2023.		30.06.2024.		Индекс 2024/23
	Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	
Осигурање незгоде	8.044.207	5,9	9.113.708	5,9	10.296.134	5,9	113,0
Осигурање возила која се крећу по копну осим возила која се крећу по шинама	11.328.120	8,3	14.097.602	9,1	16.623.174	9,5	117,9
Осигурање имовине од пожара и природних сила	5.499.429	4,0	5.359.611	3,5	6.568.236	3,7	122,6
Осигурање од осталих штета на имовини	6.528.690	4,8	7.104.420	4,6	8.607.305	4,9	121,2
Осигурање од одговорности за употребу моторних возила	72.350.422	52,9	84.605.078	54,5	95.000.435	54,2	112,3
Остало	6.273.534	4,5	7.783.473	5,0	8.886.209	5,1	114,2
Укупно неживотна осигурања	110.024.402	80,4	128.063.892	82,5	145.981.492	83,3	114,0
Животно осигурање	26.812.826	19,6	27.191.202	17,5	29.346.429	16,7	107,9
УКУПНО	136.837.228	100,0	155.255.094	100,0	175.327.921	100,0	112,9

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС и филијала друштава из ФБиХ

Од укупно обрачунате премије на тржишту осигурања Републике Српске, на премију неживотних осигурања односило се 145.981.492 КМ или 83,3%, док је обрачуната премија животних осигурања износила 29.346.429 КМ или 16,7%. У односу на исти период претходне године, обрачуната премија неживотних осигурања је већа за 14,0%, а премија животних осигурања за 7,9%.

2.1.3 Тржишна структура и концентрација

Учешће друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској и филијала друштава за осигурање са сједиштем у ФБиХ у укупно обрачунатој премији на тржишту Републике Српске приказано је у наредној табели.

Табела 7: Учешће друштава за осигурање из РС и филијала из ФБиХ на тржишту Републике Српске

Р.Б.	Учешће друштава за осигурање из Републике Српске и филијала из ФБиХ у укупној премији на тржишту Републике Српске			
	Друштво за осигурање из РС / Филијале друштава из ФБиХ	30.06.2022.	30.06.2023.	30.06.2024.
1.	Д.Д. Брчко гас осигурање	4,3%	4,3%	3,9%
2.	Grawe осигурање а.д.	12,4%	11,7%	10,9%
3.	Дрина осигурање а.д.	7,8%	7,6%	7,1%
4.	Еурос осигурање а.д.	3,3%	3,1%	3,2%
5.	Wiener осигурање а.д.	7,0%	6,4%	6,8%
6.	Дунав осигурање а.д.	7,1%	6,8%	6,6%
7.	Крајина осигурање а.д.	2,1%	2,5%	3,2%
8.	Микрофин осигурање а.д.	3,4%	4,2%	4,1%
9.	Нешковић осигурање а.д.	5,8%	5,6%	5,8%
10.	Осигурање Аура а.д.	6,3%	6,2%	6,2%
11.	Osiguranje Garant а.д.	4,1%	4,1%	4,0%
12.	Премиум осигурање а.д.	3,4%	3,8%	4,6%

Р.Б.	Учешће друштава за осигурање из Републике Српске и филијала из ФБиХ у укупној премији на тржишту Републике Српске			
	Друштво за осигурање из РС / Филијале друштава из ФБиХ	30.06.2022.	30.06.2023.	30.06.2024.
13.	САС-СуперП осигурање а.д.	1,2%	1,2%	1,2%
14.	Триглав осигурање а.д.	4,9%	5,6%	4,5%
15.	Аса Централ осигурање д.д.	3,7%	5,3%	5,7%
16.	Adriatic osiguranje д.д.	2,4%	3,4%	4,0%
17.	Camelija osiguranje д.д.	0,6%	0,9%	0,9%
18.	Croatia osiguranje д.д.	0,8%	1,0%	0,9%
19.	Euroherc osiguranje д.д.	3,0%	3,1%	2,9%
20.	SARAJEVO osiguranje д.д.	1,4%	1,4%	1,4%
21.	Vienna osiguranje д.д.	3,5%	3,3%	3,5%
22.	UNIQA osiguranje д.д.	7,3%	7,3%	6,3%
23.	Триглав осигурање д.д.	2,0%	1,2%	2,2%
24.	Central osiguranje д.д.	2,1%	-	-
	УКУПНО	100,0%	100,0%	100,0%

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС и филијала друштава из ФБиХ

У сљедећем прегледу дат је степен концентрације тржишта осигурања у Републици Српској, по реер групама, из којег се види да није било значајнијих промјена броја друштава за осигурање по реер групама, те да ни једно друштво за осигурање није остварило учешће у укупно обрачунатој премији веће од 15%, док се само једно друштво налази у групи 10-15% учешћа у укупно обрачунатој премији.

Табела 8: Учешће друштава из Републике Српске и филијала друштава из ФБиХ у укупно обрачунатој премији на тржишту Републике Српске према реер групама

Учешће	Учешће друштава из Републике Српске и филијала друштава из ФБиХ у укупно обрачунатој премији на тржишту Републике Српске према реер групама					
	30.06.2022.		30.06.2023.		30.06.2024.	
	Укупно учешће	Број друштава за осигурање и филијала друштава из ФБиХ	Укупно учешће	Број друштава за осигурање и филијала друштава из ФБиХ	Укупно учешће	Број друштава за осигурање и филијала друштава из ФБиХ
до 5%	46,3%	17	37,5%	14	44,6%	15
5-10%	41,3%	6	50,8%	8	44,5%	7
10-15%	12,4%	1	11,7%	1	10,9%	1
преко 15%	0	0	0	0	0,0%	0

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС и филијала друштава из ФБиХ

Herfindahl Hirschman-ов индекс представља, такође, мјеру концентрације тржишта и израчунава се као збир квадрата појединачног учешћа сваког друштва за осигурање у односу на остварену премију. Овај индекс узима у обзир релативну величину и расподјелу друштава на тржишту, те уколико је тржиште монополистичко постоји и већа тржишна концентрација, односно мања конкуренција. Индекс се повећава уколико се смањује број друштава учесника на тржишту, а у исто вријеме разлика у величини међу њима је све већа. Уколико би постојало само једно друштво које се бави осигурањем, индекс би износио 10.000 (учешће на тржишту 100%, односно индекс је $100 \cdot 100 = 10.000$). У супротном случају, уколико би било много друштава са сразмјерно ниским учешћем, око 0%, индекс би био близу 0, што би указивало да на тржишту постоји савршена конкуренција. Ако је Herfindahl Hirschman-ов индекс између 1.000 и 1.800 сматра се да на тржишту постоји умјерена концентрација. Како је Herfindahl Hirschman-ов индекс, у првој половини 2024. године, износио 560 поена, може се закључити да је на тржишту осигурања Републике Српске и даље прилично јака конкуренција.

2.1.4 Обрачуната премија по друштвима за осигурање

2.1.4.1 Обрачуната премија друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској

Укупно обрачуната премија, у периоду 01.01. до 30.06.2024. године, друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, укључујући и премију коју су ова друштва за осигурање остварила на тржишту осигурања ФБиХ, износила је 163.815.194 КМ (од чега 126.403.844 КМ у Републици Српској, а 37.411.350 у ФБиХ). У односу на исти период претходне године, обрачуната премија друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској је већа за 17.502.189 КМ или 12,0%.

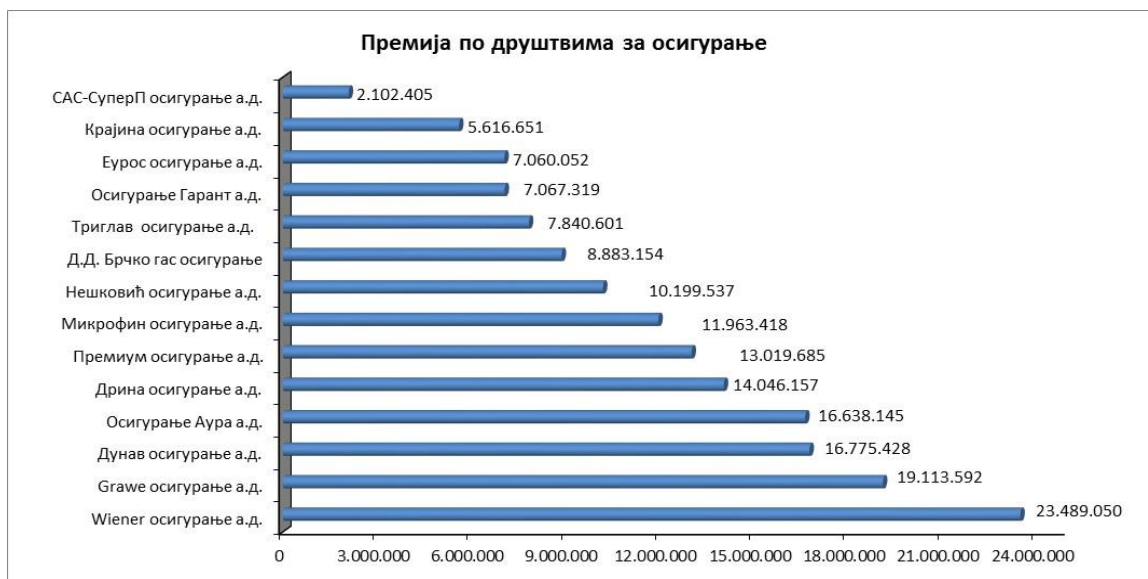
У наредној табели приказан је преглед укупно обрачунате премије по друштвима за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Табела 9: Укупно обрачуната премија по друштвима за осигурање из РС

Р.Б.	НАЗИВ ДРУШТВА У РС	Укупно обрачуната премија						ИНДЕКС 2024/23
		30.06.2022.		30.06.2023.		30.06.2024.		
		Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА								
1.	Д.Д. Брчко-гас осигурање	7.944.192	6,0	8.637.153	5,9	8.883.154	5,4	102,8
2.	Grawe осигурање а.д.	5.270.534	4,0	6.087.762	4,2	6.880.954	4,2	113,0
3.	Дрина осигурање а.д.	11.912.869	9,0	13.084.214	8,9	14.046.157	8,6	107,4
4.	Дунав осигурање а.д.	15.154.978	11,4	15.653.797	10,7	16.775.428	10,2	107,2
5.	Wiener осигурање а.д.	18.004.213	13,6	18.554.729	12,7	22.172.136	13,5	119,5
6.	Крајина осигурање а.д.	2.898.761	2,2	3.922.948	2,7	5.616.651	3,4	143,2
7.	Микрофин осигурање а.д.	7.946.905	6,0	10.364.672	7,1	11.963.418	7,3	115,4
8.	Нешковић осигурање а.д.	7.954.548	6,0	8.713.981	6,0	10.199.537	6,2	117,0
9.	Осигурање Аура а.д.	14.559.995	11,0	15.527.699	10,6	16.638.145	10,2	107,2
10.	Триглав осигурање а.д.	6.739.061	5,1	8.723.466	6,0	7.840.601	4,8	89,9
11.	Осигурање Гарант д.д.	5.551.253	4,2	6.380.442	4,4	7.067.319	4,3	110,8
12.	Еурос осигурање а.д.	5.523.710	4,2	5.815.650	4,0	7.060.052	4,3	121,4
13.	САС-СуперП осигурање а.д.	1.676.278	1,3	1.804.303	1,2	2.102.405	1,3	116,5
14.	Премиум осигурање а.д.	8.024.268	6,1	9.771.299	6,7	13.019.685	7,9	133,2
УКУПНО НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА		119.161.566	90,0	133.042.116	90,9	150.265.642	91,7	112,9
ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА								
1.	Grawe осигурање а.д.	11.662.587	8,8	12.117.630	8,3	12.232.638	7,5	100,9
2.	Wiener осигурање а.д.	1.546.048	1,2	1.153.259	0,8	1.316.914	0,8	114,2
УКУПНО ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА		13.208.635	10,0	13.270.889	9,1	13.549.552	8,3	102,1
УКУПНО		132.370.201	100,0	146.313.005	100,0	163.815.194	100,0	112,0

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Графикон 1: Укупно обрачуната премија по друштвима за осигурање из РС (у КМ)

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

У наредној табели дат је преглед обрачунате премије друштава за осигурање са сједиштем Републици Српској остварене у ФБиХ.

Табела 10: Обрачуната премија друштава за осигурање из РС у ФБиХ

Р.Б.	НАЗИВ ДРУШТВА	Обрачуната премија						ИНДЕКС 2024/23
		30.06.2022.		30.06.2023.		30.06.2024.		
		Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА								
1.	Д.Д. Брчко-гас осигурање	2.021.979	6,3	1.939.080	5,9	2.075.341	5,5	107,0
2.	Дрина осигурање а.д.	1.265.038	3,9	1.347.201	4,1	1.511.756	4,0	112,2
3.	Дунав осигурање а.д.	5.378.107	16,7	5.100.488	15,6	5.274.452	14,1	103,4
4.	Wienerг осигурање а.д.	9.386.041	29,1	9.199.227	28,2	10.961.909	29,3	119,2
5.	Микрофин осигурање а.д.	3.264.414	10,1	3.868.721	11,9	4.783.362	12,8	123,6
6.	Осигурање Аура а.д.	5.986.266	18,6	5.834.940	17,9	5.836.083	15,6	100,0
7.	Еурос осигурање а.д.	962.147	3,0	974.940	3,0	1.434.485	3,8	147,1
8.	Премиум осигурање а.д.	3.390.320	10,5	3.794.731	11,6	4.901.990	13,1	129,2
УКУПНО НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА		31.654.310	98,1	32.059.328	98,3	36.779.377	98,3	114,7
ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА								
1.	Wienerг осигурање а.д.	596.999	1,9	560.313	1,7	631.973	1,7	112,8
УКУПНО ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА		596.999	1,9	560.313	1,7	631.973	1,7	112,8
УКУПНО		32.251.309	100,0	32.619.641	100,0	37.411.350	100,0	114,7

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској обрачунала су премију у ФБиХ у износу од 37.411.350 КМ, која је, у односу на исти период претходне године, већа за 14,7% и учествовала је у укупној премији ових друштава за осигурање са 22,8%. У структури премије доминирала је премија неживотних осигурања са 98,3%.

Структура портфела

У сљедећој табели је представљена структура укупно обрачунате премије друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, према врстама осигурања, с тим да се категорија „остало“ односи на 13 врста неживотних осигурања, које у укупној премији појединачно учествују око једног процента.

Табела 11: Укупно обрачуната премија према врстама осигурања

Врста осигурања	Обрачуната премија						Индекс 2024/23
	30.06.2022.		30.06.2023.		30.06.2024.		
	Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	
Осигурање незгоде	8.674.824	6,6	10.198.265	7,0	11.203.791	6,8	109,9
Осигурање возила која се крећу по копну осим возила која се крећу по шинама	9.243.158	7,0	10.919.011	7,5	12.285.381	7,5	112,5
Осигурање имовине од пожара и природних сила	4.631.214	3,5	4.906.379	3,4	5.250.667	3,2	107,0
Осигурање од осталих штета на имовини	9.718.932	7,3	8.600.402	5,9	11.395.433	7,0	132,5
Осигурање од одговорности за употребу моторних возила	80.411.611	60,7	90.923.913	62,1	101.807.350	62,1	112,0
Остало	6.481.827	4,9	7.494.146	5,1	8.323.021	5,1	111,1
Укупно неживотна осигурања	119.161.566	90,0	133.042.116	90,9	150.265.642	91,7	112,9
Животно осигурање	13.208.635	10,0	13.270.889	9,1	13.549.552	8,3	102,1
Укупно	132.370.201	100,0	146.313.005	100,0	163.815.194	100,0	112,0

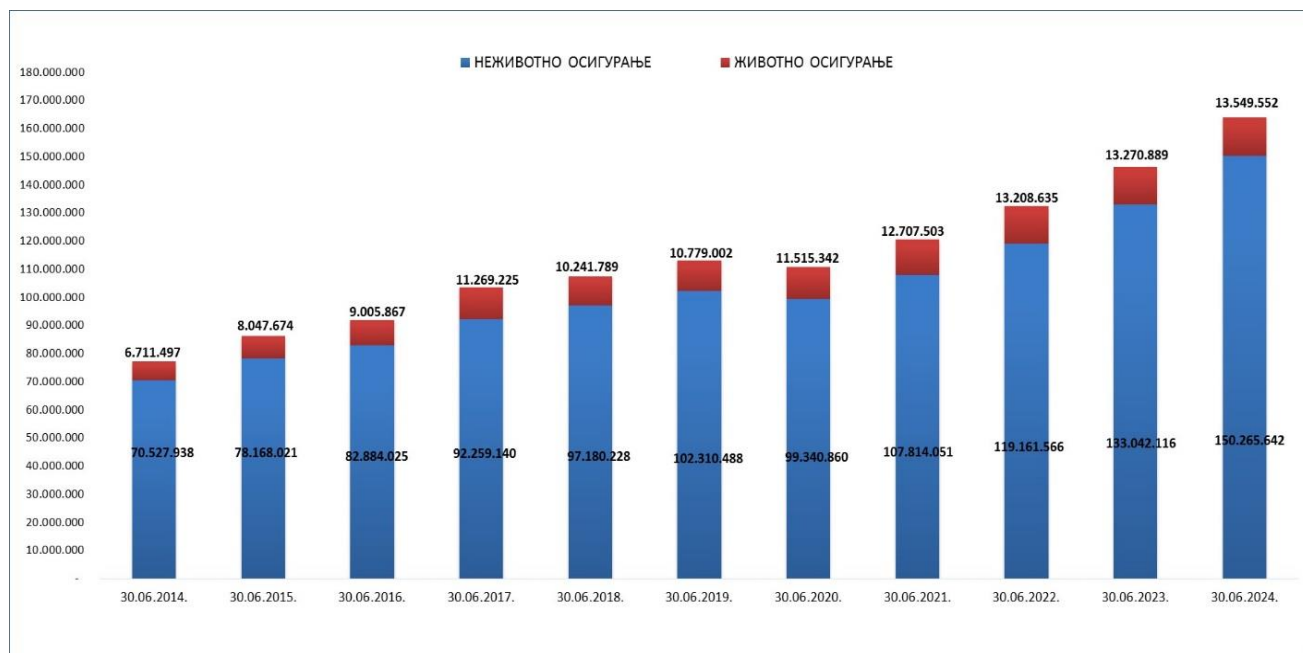
Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Од укупно обрачунате премије, на премију неживотних осигурања односило се 150.265.642 КМ или 91,7%, док је премија животних осигурања износила 13.549.552 КМ или 8,3%. У односу на исти период претходне године, обрачуната премија неживотних осигурања се повећала за 12,9%, а премија животних осигурања се повећала за 2,1%.

У укупно обрачунатој премији осигурања од одговорности за употребу моторних возила, најзначајније учешће је имала премија обавезног осигурања од аутоодговорности са 99,5%. Учешће премије обавезног осигурања од аутоодговорности, у укупно обрачунатој премији осигурања друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, било је 61,8%, односно у укупно обрачунатој премији неживотних осигурања 67,4%.

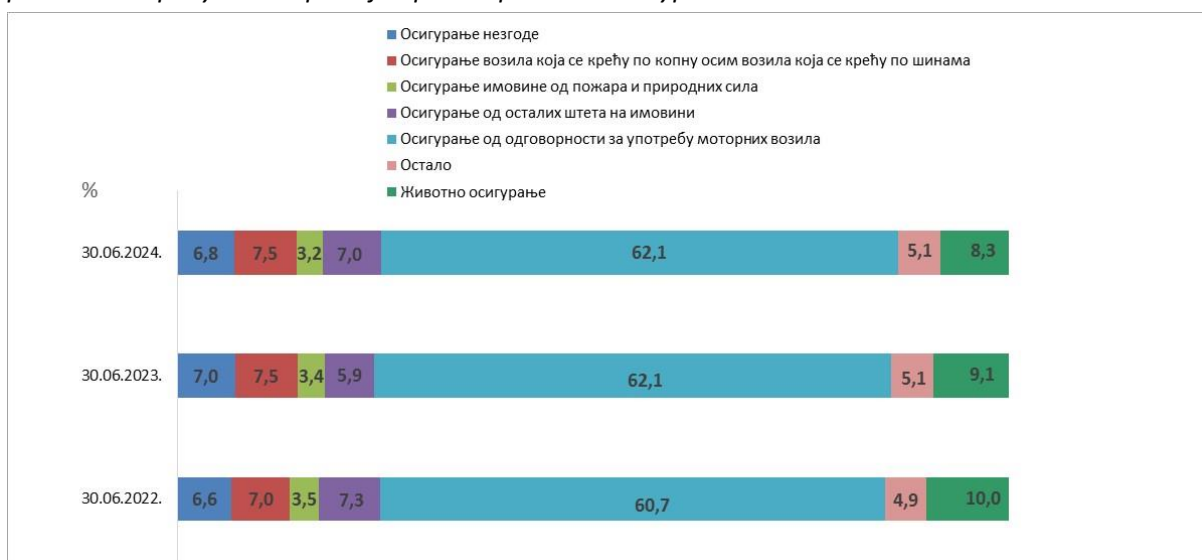
У наставку се дају графичке илустрације структуре укупно обрачунате премије друштава за осигурања са сједиштем у Републици Српској.

Графикон 2: Обрачуната премија животних и неживотних осигурања

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Графикон 3: Обрачуната премија према врстама осигурања

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

2.1.4.2 Обрачуната премија филијала друштава за осигурање са сједиштем у ФБиХ

У укупно обрачунатој премији, на тржишту осигурања Републике Српске, филијале друштава за осигурање са сједиштем у ФБиХ учествовале су са 27,9%, односно у износу од 48.924.077 КМ.

У наредној табели се даје преглед обрачунате премије филијала друштава са сједиштем у ФБиХ, на тржишту осигурања у Републици Српској.

Табела 12: Обрачуната премија по филијалама друштва из ФБиХ

Р.Б.	ФИЛИЈАЛЕ ДРУШТАВА ЗА ОСИГУРАЊЕ ИЗ ФБИХ	Обрачуната премија						Индекс 2024/23
		30.06.2022.		30.06.2023.		30.06.2024.		
		Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА								
1.	Аса Централ осигурање д.д.	5.123.037	14,0	8.198.126	19,7	9.960.187	20,4	121,5
2.	Adriatic osiguranje d.d.	3.245.236	8,8	5.156.656	12,4	6.516.285	13,3	126,4
3.	Camelija osiguranje d.d.	756.990	2,1	1.365.399	3,3	1.596.533	3,3	116,9
4.	Croatia osiguranje d.d.	1.043.110	2,8	1.561.940	3,8	1.587.838	3,2	101,7
5.	Euroherc osiguranje d.d.	4.042.049	11,0	4.769.920	11,5	5.011.040	10,2	105,1
6.	Vienna osiguranje d.d.	231.234	0,6	352.858	0,8	735.394	1,5	208,4
7.	Sarajevo osiguranje d.d.	1.966.367	5,4	2.243.532	5,4	2.400.755	4,9	107,0
8.	Uniqа osiguranje d.d.	3.049.637	8,3	3.257.272	7,8	3.461.863	7,1	106,3
9.	Central osiguranje d.d.	2.865.253	7,8	-	-	-	-	-
10.	Триглав осигурање д.д.	194.233	0,5	175.400	0,4	1.225.331	2,5	698,6
УКУПНО НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА		22.517.147	61,3	27.081.103	65,2	32.495.226	66,4	120,0
ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА								
1.	Adriatic osiguranje d.d.	22.727	0,1	84.191	0,2	584.313	1,2	694,0
2.	Croatia osiguranje d.d.	54.558	0,1	50.113	0,1	55.996	0,1	111,7
3.	Vienna osiguranje d.d.	4.545.346	12,4	4.697.383	11,3	5.466.971	11,2	116,4
4.	Uniqа osiguranje d.d.	6.988.188	19,0	8.027.303	19,3	7.662.810	15,7	95,5
5.	Триглав осигурање д.д.	2.590.370	7,1	1.621.636	3,9	2.658.761	5,4	164,0
УКУПНО ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА		14.201.189	38,7	14.480.626	34,8	16.428.851	33,6	113,5
УКУПНО ПРЕМИЈА		36.718.336	100,0	41.561.730	100,0	48.924.077	100,0	117,7

Извор: Извјештаји филијала друштва из ФБиХ

У структури премије филијала друштва за осигурање са сједиштем у ФБиХ, која је обрачуната у првој половини 2024. године на тржишту осигурања Републике Српске, неживотна осигурања су учествовала са 66,4%, а животна осигурања са 33,6%. Премија неживотних осигурања коју су филијале друштва за осигурање са сједиштем у ФБиХ обрачунале у Републици Српској је повећана за 20,0%, а премија животних осигурања за 13,5%, у односу на исти период претходне године.

2.1.5 Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању

2.1.5.1 Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању на тржишту осигурања у Републици Српској

У наредној табели даје се преглед премије обрачунате путем заступника и брокера у осигурању на тржишту Републике Српске.

Табела 13: Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању на тржишту РС

Р.Б.	Субјекти на тржишту	30.06.2023.				30.06.2024.			
		Обрачуната премија путем заступника у осигурању		Обрачуната премија путем брокера у осигурању		Обрачуната премија путем заступника у осигурању		Обрачуната премија путем брокера у осигурању	
		Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији
1.	ДРУШТВА ЗА ОСИГУРАЊЕ ИЗ РС	27.078.216	23,8%	5.898.294	5,2%	31.933.229	25,3%	6.394.297	5,1%
1.1.	Неживотна осигурања	15.597.941	15,4%	5.841.551	5,8%	20.246.494	17,8%	6.336.279	5,6%
1.2.	Животна осигурања	11.480.275	90,3%	56.743	0,4%	11.686.735	90,5%	58.018	0,4%
2.	ФИЛИЈАЛЕ ДРУШТАВА ИЗ ФБиХ	17.895.835	43,1%	773.905	1,9%	20.763.568	42,4%	2.246.031	4,6%
2.1.	Неживотна осигурања	7.077.816	26,1%	771.636	2,8%	8.607.930	26,5%	1.786.910	5,5%
2.2.	Животна осигурања	10.818.019	74,7%	2.269	0,0%	12.155.638	74,0%	459.121	2,8%
	УКУПНО	44.974.051	29,0%	6.672.199	4,3%	52.696.797	30,1%	8.640.328	4,9%

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС и филијала друштава из ФБиХ

На тржишту осигурања Републике Српске, у периоду од 01.01. до 30.06.2024. године, премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању је износила 61.337.125 КМ или 35,0% укупно обрачунате премије и већа је за 18,8%, у односу на исти период претходне године.

Путем заступника у осигурању обрачуната је премија у износу од 52.696.797 КМ, односно 30,1% укупне премије, док је путем брокера у осигурању обрачунато 8.640.328 КМ или 4,9% укупне премије.

Премија неживотних осигурања, обрачуната путем заступника и брокера у осигурању, износила је 36.977.613 КМ или 25,4% премије неживотних осигурања и већа је за 26,3% у односу на исти период претходне године. Путем заступника и брокера у осигурању, обрачунато је 24.359.513 КМ или 83,0% премије животних осигурања, а што представља повећање обрачунате премије животних осигурања путем ових канала продаје за 9,0%.

У наредној табели даје се преглед премије обрачунате путем заступника и брокера у осигурању на тржишту Републике Српске, по врстама осигурања.

Табела 14: Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању на тржишту РС, по врстама осигурања

Врсте осигурања	30.06.2023.				30.06.2024.			
	Обрачуната премија путем заступника у осигурању		Обрачуната премија путем брокера у осигурању		Обрачуната премија путем заступника у осигурању		Обрачуната премија путем брокера у осигурању	
	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања
Осигурање незгоде	1.242.202	13,6%	2.230.811	24,5%	1.973.899	19,2%	2.289.708	22,2%
Осигурање возила која се крећу по копну осим возила која се крећу по шинама	2.257.480	16,0%	415.945	3,0%	3.179.024	19,1%	576.692	3,5%
Осигурање имовине од пожара и природних сила	592.590	11,1%	783.404	14,6%	839.112	12,8%	1.285.787	19,6%

Врсте осигурања	30.06.2023.				30.06.2024.			
	Обрачуната премија путем заступника у осигурању		Обрачуната премија путем брокера у осигурању		Обрачуната премија путем заступника у осигурању		Обрачуната премија путем брокера у осигурању	
	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији по врстама осигурања
Осигурање од осталих штета на имовини	873.343	12,3%	1.119.390	15,8%	1.300.539	15,1%	1.276.356	14,8%
Осигурање од одговорности за употребу моторних возила	15.811.002	18,7%	404.393	0,5%	18.960.686	20,0%	584.738	0,6%
Остало	1.899.140	24,4%	1.659.244	21,3%	2.601.164	29,3%	2.109.909	23,7%
Укупно неживотна осигурања	22.675.757	17,7%	6.613.187	5,2%	28.854.424	19,8%	8.123.189	5,6%
Укупно животна осигурања	22.298.294	82,0%	59.012	0,2%	23.842.373	81,2%	517.140	1,8%
УКУПНО	44.974.051	29,0%	6.672.199	4,3%	52.696.797	30,1%	8.640.328	4,9%

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС и филијала друштава из ФБиХ

Највеће учешће обрачунате премије путем заступника забиљежено је у врстама животних осигурања, а највеће учешће обрачунате премије путем брокера у осигурању у врсти осигурања незгоде, у укупно обрачунатој премији ових врста осигурања. Номинално посматрано, највећи износ обрачунате премије путем заступника забиљежен је у врстама животних осигурања и осигурању од одговорности за употребу моторних возила, а путем брокера у врсти осигурања незгоде. Премија осигурања од одговорности за моторна возила, обрачуната путем заступника и брокера у осигурању, учествовала је са 20,6% у укупно обрачунатој премији ове врсте осигурања.

2.1.5.2 Премија друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској обрачуната путем заступника и брокера у осигурању³

У наредној табели даје се преглед премије друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, обрачунате путем заступника и брокера у осигурању, по врстама осигурања.

Табела 15: Премија друштава за осигурање обрачуната путем заступника и брокера у осигурању, по врстама осигурања

Врсте осигурања	30.06.2023.				30.06.2024.			
	Обрачуната премија путем заступника у осигурању		Обрачуната премија путем брокера у осигурању		Обрачуната премија путем заступника у осигурању		Обрачуната премија путем брокера у осигурању	
	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања
Осигурање незгоде	2.842.846	27,9%	2.189.655	21,5%	3.485.819	31,1%	2.206.442	19,7%
Осигурање возила која се крећу по копну осим возила која се крећу по шинама	1.923.759	17,6%	460.167	4,2%	2.638.154	21,5%	491.718	4,0%
Осигурање имовине од пожара и природних сила	641.137	13,1%	947.776	19,3%	902.396	17,2%	1.099.050	20,9%
Осигурање од осталих штета на имовини	619.458	7,2%	3.409.816	39,6%	1.064.831	9,3%	5.049.392	44,3%
Осигурање од одговорности за употребу моторних возила	18.048.510	19,9%	231.621	0,3%	20.746.581	20,4%	173.021	0,2%
Остало	1.734.365	23,1%	2.047.030	27,3%	2.259.302	27,1%	2.473.440	29,7%

³ Премија коју су друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској обрачунала путем заступника и брокера у осигурању укључује премију осигурања обрачунату на тржишту осигурања Републике Српске и ФБиХ

Врсте осигурања	30.06.2023.				30.06.2024.			
	Обрачуната премија путем заступника у осигурању		Обрачуната премија путем брокера у осигурању		Обрачуната премија путем заступника у осигурању		Обрачуната премија путем брокера у осигурању	
	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања
Укупно неживотна осигурања	25.810.075	19,4%	9.286.065	7,0%	31.097.083	20,7%	11.493.063	7,6%
Укупно животна осигурања	11.616.155	87,5%	56.743	0,4%	11.814.597	87,2%	58.018	0,4%
УКУПНО	37.426.230	25,6%	9.342.808	6,4%	42.911.680	26,2%	11.551.081	7,1%

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Премија коју су друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској обрачунала путем заступника и брокера у осигурању, у периоду од 01.01. до 30.06.2024. године, износила је 54.462.761 КМ или 33,3% укупно обрачунате премије. У односу на исти период претходне године, премија обрачуната путем ових канала продаје била је већа за 7.693.723 КМ или 16,5%.

Друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској су, путем заступника у осигурању, обрачунала премију у износу од 42.911.680 КМ или 26,2% укупне премије, док су путем брокера у осигурању обрачунала премију у износу од 11.551.081 КМ или 7,1% укупне премије. Премија неживотних осигурања коју су друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској обрачунала, путем заступника и брокера у осигурању, износила је 42.590.146 КМ (28,3% од укупно обрачунате премије неживотних осигурања) и већа је за 21,4%. Путем заступника и брокера у осигурању је обрачунато 11.872.615 КМ или 87,6% премије животних осигурања, а што представља повећање обрачунате премије животних осигурања путем ових канала продаје за 1,7%.

Највеће учешће обрачунате премије путем заступника забиљежено је у врстама животних осигурања и осигурању од незгоде, а највеће учешће обрачунате премије путем брокера у осигурању, забиљежено је у врстама осигурања од осталих штета на имовини и осигурању имовине од пожара и природних сила, у укупно обрачунатој премији ових врста осигурања. Номинално посматрано, највећи износ обрачунате премије путем заступника забиљежен је у врстама осигурања од одговорности за употребу моторних возила и животним осигурањима, а путем брокера у врсти осигурања од осталих штета на имовини. Премија осигурања од одговорности за моторна возила обрачуната путем заступника и брокера у осигурању, учествовала је са 20,6% у укупно обрачунатој премији ове врсте осигурања.

2.2 Билансна структура

На основу достављених финансијских извјештаја друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, за период 01.01. до 30.06.2024. године, у овом поглављу се даје упоредни приказ и анализа основних билансних позиција.

2.2.1 Биланс стања

Вриједност пословне активе и пасиве друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, са стањем на дан 30.06.2024. године, износила је 691.027.321 КМ и, у односу на стање на дан 31.12.2023. године, била је већа за 5,7%.

Скраћена шема активе збирног биланса стања друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској дата је у сљедећој табели.

Табела 16: Актива- укупно за сва друштва за осигурање из РС

А К Т И В А	31.12.2023. година		30.06.2024. година		Индекс 2024/23
	Износ (КМ)	Удио	Износ (КМ)	Удио	
А. СТАЛНА ИМОВИНА (I+II+III+IV)	479.726.121	73,4%	487.125.966	70,5%	101,5
I - Нематеријална средства	1.567.163	0,2%	1.541.775	0,2%	98,4
II - Некретнине, инвестиционе некретнине, постројења, опрема и остала основна средства (1+2+3)	135.539.467	20,7%	137.377.637	19,9%	101,4
1. Земљиште, грађевински објекти, постројења и опрема	43.173.414	6,6%	43.469.609	6,3%	100,7
2. Инвестиционе некретнине	85.430.310	13,1%	84.536.594	12,2%	99,0
3. Остала основна средства	6.935.743	1,1%	9.371.434	1,4%	135,1
III - Дугорочни финансијски пласмани (1+2)	342.595.524	52,4%	348.193.804	50,4%	101,6
1. Учешће у капиталу зависних, придружених и осталих правних лица	4.380.704	0,7%	5.689.712	0,8%	129,9
2. Дугорочни финансијски пласмани матичним, зависним и осталим повезаним правним лицима, дугорочни финансијски пласмани у земљи и иностранству, финансијска средства која се држе до рока доспијећа, финансијска средства расположива за продају и остали дугорочни финансијски пласмани	338.214.820	51,7%	342.504.092	49,6%	101,3
IV - Одложена пореска средства	23.967	0,0%	12.750	0,0%	53,2
Б. ТЕКУЋА ИМОВИНА (I+II+III+IV)	173.926.391	26,6%	203.901.355	29,5%	117,2
I - Залихе, стална средства и средства обустављеног пословања намијењена продаји	2.642.872	0,4%	2.973.537	0,4%	112,5
II - Краткорочна потраживања, пласмани и готовина	100.748.001	15,4%	123.227.507	17,8%	122,3
1. Потраживања по основу премије, учешћа у накнади штета и остали купци	18.302.162	2,8%	24.486.407	3,5%	133,8
2. Потраживања из специфичних послова и друга потраживања	7.676.104	1,2%	8.886.463	1,3%	115,8
3. Краткорочни финансијски пласмани	44.024.688	6,7%	54.686.986	7,9%	124,2
4. Готовина	30.745.047	4,7%	35.167.651	5,1%	114,4
III - Активна временска разграничења	70.293.152	10,8%	77.475.680	11,2%	110,2
IV - Одложена пореска средства	242.366	0,0%	224.631	0,0%	92,7
ПОСЛОВНА АКТИВА (А+Б)	653.652.512	100,0%	691.027.321	100,0%	105,7
ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	14.642.363		14.502.295		99,0
УКУПНА АКТИВА	668.294.875		705.529.616		105,6

Извор: Биланси стања друштава за осигурање из РС

У наредном графичком приказу представљена је структура пословне активе.

Графикон 4: Структура пословне активе друштава за осигурање из РС

Извор: Биланси стања друштава за осигурање из РС

У структури пословне активе, са стањем на дан 30.06.2024. године, стална имовина је учествовала за 70,5%, а текућа имовина са 29,5%.

У односу на стање на дан 31.12.2023. године стална имовина се повећала (1,5%), у оквиру које су се повећали износи на позицијама некретнине, инвестиционе некретнине, постројења, опрема и остала основна средства за 1,4% и дугорочни финансијски пласмани за 1,6%.

Повећање износа на позицији некретнине, инвестиционе некретнине, постројења, опрема и остала основна средства номинално значајније је забиљежено код ставке остала основна средства, на шта је утицало повећање износа улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми, те износа исказаних у оквиру ставке аванси и некретнине, биолошка средства, постројења, опрема и инвестиционе некретнине у припреми, код четири друштва за осигурање. На позицији дугорочни финансијски пласмани дошло је до повећање учешћа у капиталу зависних, придружених и осталих правних лица, а односи се на учешће једног друштва у капиталу зависних правних лица (микрокредитно друштво) и повећање учешћа у капиталу осталих правних лица код другог друштва за осигурање. Повећан је износ финансијских средства расположивих за продају усљед значајнијег повећања улагања у обвезнице чији је емитент Република Српска, код два друштва за осигурање. С друге стране, у оквиру сталне имовине, смањење је забиљежено на позицији нематеријална средства и одложена пореска средства, а које номинално није значајно. На смањење износа инвестиционих некретнина утицала је продаја земљишта исказаног као инвестициона некретнина једног друштва за осигурања.

Текућа имовина се повећала за 17,2%, у оквиру које је забиљежено повећање износа на позицијама залихе, стална средства и средства обустављеног пословања намијењена продаји (12,5%), краткорочна потраживања, пласмани и готовина (22,3%) и активна временска разграничења (10,2%). Повећање на позицији залихе, стална средства и средства обустављеног пословања намијењена продаји није материјално значајно, јер је учешће ове позиције у пословној активи тек 0,4%. На повећање исказаног износа на позицији краткорочна потраживања, пласмани и готовина утицало је повећање потраживања по основу премије, учешћа у накнади штета и остали купци усљед номинално значајнијег повећања износа потраживања по основу премије неживотних осигурања код три друштва за осигурање. Такође, повећан је износ краткорочних финансијских пласмана у земљи, на шта је утицај имало повећање износа ороченых депозита код четири друштва за осигурање, те дио дугорочних депоновања и улагања који доспијева за наплату у периоду до годину дана усљед повећања исказаног износа у оквиру ове ставке код три друштва за осигурање. Промјене износа готовине, појединачно код друштава за осигурање, резултирало је повећањем укупног износа готовине, а у вези је са процесима улагања средстава друштава за осигурање. Повећање износа исказаног на позицији активна временска разграничења је настало због повећања износа преносне премије и резерви за штете које падају на терет саосигуравача и реосигуравача, те резервисања по основу трошкова реосигурања, а што је у вези са реализацијом политика саосигурања и реосигурања. Смањење на позицији одложена пореска средства нема материјалну значајност, јер ова позиција учествује у пословној активи тек 0,03%.

Ванбилансна актива, односно пасива, је смањена (1,0%), значајније код једног друштва за осигурање, а односи се на регресна потраживања. У оквиру ове позиције дио исказаног износа се односи на дугорочни револвинг зајам, државну имовину (грађевинске објекте које користи друштво за осигурање Wiener osiguranje a.d), на потраживања од правних лица која су у стечају и који се није мијењао након почетног евидентирања.

Скраћена шема пасиве збирног биланса стања друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској дата је у сљедећој табели.

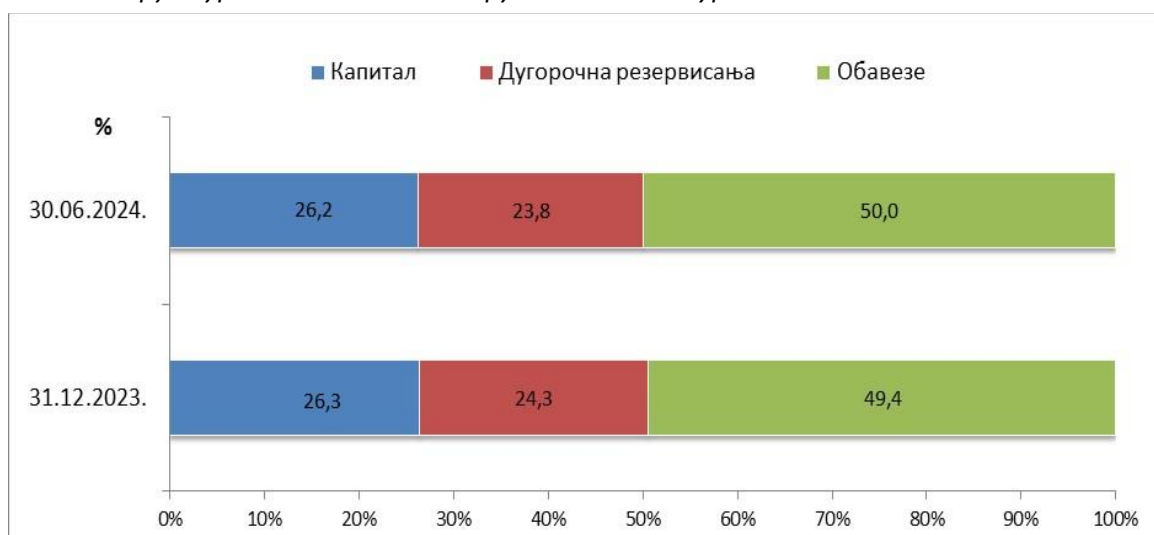
Табела 17: Пасива - укупно за сва друштва за осигурање

ПАСИВА	31.12.2023. година		30.06.2024. година		Индекс 2024/23
	Износ (КМ)	Удио	Износ (КМ)	Удио	
А. КАПИТАЛ	171.995.824	26,3%	180.907.831	26,2%	105,2
1. Основни капитал	128.405.700	19,6%	129.295.700	18,7%	100,7
2. Уписани неуплаћени капитал					
3. Емисиона премија	3.923.289	0,6%	3.923.289	0,6%	100,0
4. Емисиони губитак	10.189.258	1,6%	10.057.170	1,5%	98,7
5. Резерве из добитка	7.296.377	1,1%	7.875.783	1,1%	107,9
6. Ревалоризационе резерве	3.600.584	0,6%	3.594.015	0,5%	99,8
7. Нереализовани добици по основу финансијских средстава расположивих за продају	5.502.096	0,8%	10.218.602	1,5%	185,7
8. Нереализовани губици по основу финансијских средства расположивих за продају	4.302.837	0,7%	3.800.628	0,5%	88,3
9. Нераспоређени добитак (10+11)	38.251.463	5,9%	40.197.780	5,8%	105,1
10. Нераспоређени добитак ранијих година	12.781.451	2,0%	19.652.176	2,8%	153,8
11. Нераспоређени добитак текуће године	25.470.012	3,9%	20.545.604	3,0%	80,7
12. Губитак до висине капитала (13+14)	491.590	0,1%	339.540	0,0%	69,1
13. Губитак ранијих година	491.590	0,1%	339.540	0,0%	69,1
14. Губитак текуће године					
Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	158.793.327	24,3%	164.888.427	23,8%	103,8
В. ОБАВЕЗЕ (1+2)	322.863.361	49,4%	345.231.063	50,0%	106,9
1. Дугорочне обавезе	11.886.285	1,8%	12.319.018	1,8%	103,6
2. Краткорочне обавезе и ПВР	310.977.076	47,6%	332.912.045	48,2%	107,1
2.1. Преносна премија животна осигурања	7.439.741	1,1%	6.710.520	1,0%	90,2
2.2. Преносна премија неживотна осигурања	160.598.964	24,6%	171.610.883	24,8%	106,9
2.3. Резервисане штете животна осигурања	1.146.406	0,2%	1.192.227	0,2%	104,0
2.4. Резервисане штете неживотна осигурања	97.524.626	14,9%	101.879.166	14,7%	104,5
2.5. Друга пасивна временска разграничења	5.922.082	0,9%	6.247.669	0,9%	105,5
2.6. Остале краткорочне обавезе	38.345.257	5,9%	45.271.579	6,6%	118,1
Г. ПОСЛОВНА ПАСИВА (А+Б+В)	653.652.512	100,0%	691.027.321	100,0%	105,7
Д. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	14.642.363		14.502.295		99,0
Ђ. УКУПНА ПАСИВА	668.294.875		705.529.616		105,6

Извор: Биланси стања друштава за осигурање из Републике Српске

У наредном графичком приказу је представљена структура пословне пасиве.

Графикон 5: Структура пословне пасиве друштава за осигурање

Извор: Биланси стања друштава за осигурања из РС

У структури пословне пасиве, са стањем на дан 30.06.2024. године, капитал је учествовао са 26,2%, дугорочна резервисања са 23,8% и обавезе са 50,0%, при чему су техничке резерве (преносна премија и резервисане штете) чиниле 81,5% укупних обавеза.

У структури пословне пасиве, износи преносне премије и резервисаних штета животних и неживотних осигурања учествовали су са 40,7%, математичке резерве и резервисања за учешће у добитку код животних осигурања са 23,7% и капитала са 26,2%, односно износи исказани на овим позицијама учествовали су укупно са 90,6% у пословној пасиви, а њихов међусобни однос био је у складу са дјелатношћу и структуром портфеља друштава за осигурање.

У односу на стање на дан 31.12.2023. године, капитал је повећан за 5,2%, у оквиру којег су се повећали износи на ставкама основни капитал (0,7%), резерве из добитка (7,9%) и нераспоређени добитак (5,1%). Повећање основног капитала је резултат емисије акција код једног друштва за осигурање, док су резерве из добитка веће услед повећања законских резерви. На повећање нераспоређеног добитка је утицало повећање нераспоређеног добитка ранијих година у већем износу у односу на исказани износ смањења нераспоређеног добитка текуће године. У оквиру позиције капитал смањење је забиљежено на ставкама емисиони губитак (1,3%), ревалоризационе резерве (0,2%) и губитак до висине капитала (30,9%). Смањење губитка до висине капитала везано је за мањи износ губитка ранијих година код једног друштва за осигурање. Промјене износа на ставкама нереализовани добици по основу финансијских средстава расположивих за продају и нереализовани губици по основу финансијских средстава расположивих за продају повезане су са вредновањима која произилазе из Међународног рачуноводственог стандарда 39 - Финансијски инструменти: признавање и мјерење. На позицији емисиона премија није било промјена износа.

На позицији дугорочна резервисања забиљежен је пораст од 3,8%, у оквиру које је повећан износ математичке резерве за 4,0% и резерве за учешће у добитку животних осигурања за 3,0%. Износ математичке резерве и резервисања за учешће у добитку животних осигурања чинили су 99,3% исказаног износа дугорочних резервисања. Повећање износа математичке резерве и резервисања за учешће у добитку животних осигурања резултат је сазријевања портфеља и раста обрачунате премије животних осигурања.

Укупне обавезе повећане су за 6,9% у оквиру којих су повећане дугорочне обавезе за 3,6% и краткорочне обавезе и пасивна временска разграничења за 7,1%. Износи преносне премије и резервисаних штета животних и неживотних осигурања учествовали су са 84,5%, а обавеза по основу штета и уговорених износа тек са 0,3% у укупном износу краткорочних обавеза и пасивних временских разграничења. На повећање краткорочних обавеза и пасивних временских разграничења најзначајнији утицај је имало повећање износа преносне премије неживотних осигурања, а повезано је са повећањем обрачунате премије. Остале краткорочне обавезе су повећане услед повећања краткорочних финансијских обавеза према повезаним правним лицима једног друштва за осигурање, обавеза за премију реосигурања код другог друштва за осигурање, те повећање обавеза по основу дивиденде. На повећање дугорочних обавеза утицало је повећање износа дугорочних обавезе по финансијском лизингу код два друштва за осигурање.

2.2.2 Биланс успјеха

Скраћена шема збирног биланса успјеха друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, за прво полугодиште 2023. и 2024. године, дата је у сљедећој табели.

Табела 18: Биланс успјеха - укупно за сва друштва за осигурање из РС

П О З И Ц И Ј А	30.06.2023.	Удио	30.06.2024.	Удио	Индекс 2024/23
	Износ (КМ)		Износ (КМ)		
А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ					
I - Пословни приходи (1+2+3+4+5+6)	149.786.735	94,0%	167.321.433	93,3%	111,7
1. Приходи од премије осигурања, саосигурања, реосигурања и ретроцесија животних осигурања	14.607.291		14.900.522		102,0
2. Приходи од премије осигурања, саосигурања, реосигурања и ретроцесија неживотних осигурања	119.345.816		139.144.521		116,6
3. Приходи по основу учешћа саосигурања и реосигурања и ретроцесија у накнади штета неживотних осигурања	6.245.064		4.183.890		67,0
4. Приходи од укидања и смањења резервисања неживотних осигурања	2.651.475		1.637.914		61,8
5. Приходи од поврата пореских и других дажбина и приходи од премија, субвенција, дотација, донација и сл.	287.787		301.065		104,6
6. Други пословни приходи	6.649.302		7.153.521		107,6
II - Пословни расходи (1+2)	136.804.202	96,8%	151.049.126	97,1%	110,4
1. Функционални расходи (1.1.+1.2.+1.3.)	79.046.765		84.249.434		106,6
1.1. Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе	7.470.151		8.675.695		116,1
1.2. Накнаде штета, уговорених износа и премија саосигурања и реосигурања	8.209.236		7.809.081		95,1
1.3. Накнаде штета и остале накнаде неживотних осигурања	63.367.378		67.764.658		106,9
2. Трошкови спровођења осигурања	57.757.437		66.799.692		115,7
III - Пословни добитак/губитак (I-II)	12.982.533		16.272.307		125,3
Б. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ					
I - Финансијски приходи	6.295.934	4,0%	7.377.307	4,1%	117,2
II - Финансијски расходи	743.369	0,5%	579.758	0,4%	78,0
III - Финансијски добитак/губитак (I-II)	5.552.565		6.797.549		122,4
АБ - Добитак/губитак редовне активности (AIII+BIII)	18.535.098		23.069.856		124,5
В. ОСТАЛИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ					
I - Остали приходи	1.729.328	1,1%	3.420.165	1,9%	197,8
II - Остали расходи	2.301.423	1,6%	2.757.445	1,8%	119,8
III - Добитак/губитак по основу осталих прихода и расхода (I-II)	-572.095		662.719		-115,8
Г. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ					
I - Приходи од усклађивања вриједности имовине	1.167.698	0,7%	835.941	0,5%	71,6
II - Расходи од усклађивања вриједности имовине	789.035	0,6%	537.635	0,3%	68,1
III - Добитак/губитак по основу усклађивања вриједности имовине (I-II)	378.663		298.306		78,8
Д. ПРИХОДИ ПО ОСНОВУ ПРОМЈЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКЕ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ГОДИНА					
Д I - РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ПРОМЈЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКЕ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ГОДИНА	31.567	0,0%	51.139	0,0%	162,0
Ђ. ДОБИТАК /ГУБИТАК ПРИЕ ОПОРЕЗИВАЊА (АБ+ВIII+ ГIII+Д-Д1)					
Ђ. ДОБИТАК /ГУБИТАК ПРИЕ ОПОРЕЗИВАЊА (АБ+ВIII+ ГIII+Д-Д1)	17.972.789		23.521.343		130,9
Е. ТЕКУЋИ И ОДЛОЖЕНИ ПОРЕЗ НА ДОБИТ - Порески расходи периода					
Е. ТЕКУЋИ И ОДЛОЖЕНИ ПОРЕЗ НА ДОБИТ - Порески расходи периода	593.501		648.504		109,3
Ж. НЕТО ДОБИТАК /НЕТО ГУБИТАК ПЕРИОДА (Ђ-Е)=(Ж 1-Ж 2)					
Ж. НЕТО ДОБИТАК /НЕТО ГУБИТАК ПЕРИОДА (Ђ-Е)=(Ж 1-Ж 2)	17.379.288		22.872.839		131,6
1. Нето добитак текуће године	17.385.181		22.872.839		131,6
2. Нето губитак текуће године	5.893		0		0,0
З. ОСТАЛИ ДОБИЦИ И ГУБИЦИ У ПЕРИОДУ					
I - Добити утврђени директно у капиталу	329.253	0,2%	384.172	0,2%	116,7
II - Губити утврђени директно у капиталу	272.743	0,2%	99.221	0,1%	36,4
III - Порез на добитак који се односи на остале добитке и губитке	2.412	0,0%	11.738	0,0%	486,7
И. УКУПАН НЕТО РЕЗУЛТАТ У ОБРАЧУНСКОМ ПЕРИОДУ (Ж+ЗI-ЗII±ЗIII)	17.438.210		23.146.052		132,7
Ј. УКУПНИ ПРИХОДИ И ДОБИЦИ	159.340.515	100,0%	179.390.157	100,0%	112,6
К. УКУПНИ РАСХОДИ И ГУБИЦИ	141.308.804	100,0%	155.595.601	100,0%	110,1
Л.УКУПАН БРУТО РЕЗУЛТАТ У ОБРАЧУНСКОМ ПЕРИОДУ	18.031.711		23.794.556		132,0
Љ. ТЕКУЋИ И ОДЛОЖЕНИ ПОРЕЗ НА ДОБИТ	593.501		648.504		109,3
М. УКУПАН НЕТО РЕЗУЛТАТ У ОБРАЧУНСКОМ ПЕРИОДУ	17.438.210		23.146.052		132,7

Извори: финансијски извјештаји друштава за осигурање из РС

Укупни приходи, укључујући и добитке утврђене директно у капиталу, у првој половини 2024. године, износили су 179.390.157 КМ и били су већи, у односу на исти период 2023. године, за 12,6%.

Пословни приходи чинили су 93,3% укупних прихода, износили су 167.321.433 КМ и били су већи за 11,7%. На повећање пословних прихода највише је утицало номинално значајније повећање прихода од премија осигурања, саосигурања, реосигурања и ретроцесија неживотних осигурања, а у вези је са повећањем обрачунате премије. Повећање прихода од премије осигурања, саосигурања, реосигурања и ретроцесија животних осигурања такође је повезано са повећањем обрачунате премије. Други пословни приходи су се повећали за 7,6%, међутим њихово повећање није номинално значајно. Приходи од поврата пореских и других дажбина и приходи од премија, субвенција, дотација, донација и сл. су се повећали за 4,6% и учешће ових прихода је тек 0,18% у пословним приходима. Смањење прихода по основу учешћа саосигурања, реосигурања и ретроцесија неживотних осигурања (33,0%) забиљежено је значајније код једног друштва за осигурање, а у вези је с реализацијом уговора о осигурању покривеним реосигурањем, односно због мањег износа насталих обавеза по основу штетних догађаја који падају на терет реосигуравача у односу на претходни период. Приходи од укидања и смањења резервисања неживотних осигурања су мањи за 38,2%, значајније код два друштва за осигурања, из разлога што је у претходном извјештајном периоду било неопходно ослободити резерве за штете у сврху плаћања велике штете, док је у овом извјештајном периоду дошло до повећања резерви за штете, а што је утицало и на смањење износа исказаног у оквиру ове ставке.

Финансијски приходи су учествовали са 4,1% у укупним приходима и били су већи за 17,2%, а односе се на повећање прихода од камата. Остали приходи су учествовали са 1,9% у укупним приходима, а на њихово повећање најзначајније је утицао већи износ наплаћених отписаних потраживања, те повећање износа исказаног у оквиру ставке добици од продаје нематеријалних средстава, некретнина, биолошких средстава, постројења и опреме и инвестиционих некретнина. Приходи од усклађивања вриједности имовине су мањи за 28,4%, док су се приходи по основу промјене рачуноводствених политика и исправке грешака из ранијих година повећали се за 62,0%. Међутим, због ниског учешћа у укупним приходима њихов утицај на укупан резултат није имао материјалну значајност. Добити по основу промјене фер вриједности хартија од вриједности расположивих за продају су утицали на повећање добитака утврђени директно у капиталу, а што нема номинални значај са становишта резултата.

Укупни расходи, укључујући и губитке утврђене директно у капиталу, износили су 155.595.601 КМ и били су већи за 10,1%.

Пословни расходи чинили су 97,1% укупних расхода, износили су 151.049.126 КМ и били су већи за 10,4%. У структури пословних расхода, функционални расходи су учествовали са 55,8% и већи су за 6,6%. У оквиру функционалних расхода повећали су се расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе (16,1%), а на шта је номинално најзначајнији утицај имало повећање математичке резерве животног осигурања. Такође, повећан је и износ исказан на ставци накнаде штета и остале накнаде неживотних осигурања (6,9%), усљед повећања износа исплаћених обавеза по основу уговора о неживотном осигурању. Смањење накнаде штета, уговорених износа и премија саосигурања и реосигурања код животних осигурања (4,9%) је у вези са износом исплаћених накнада штета, уговорених износа и удјелима у штетама животних осигурања, као што је и објашњено у поглављу 2.3.2. овог извјештаја. Трошкови спровођења осигурања учествовали су са 44,2% у пословним расходима и повећани су за 15,7%, а чине их трошкови амортизације и резервисања (4,7%), трошкови материјала, енергије, услуга и нематеријални трошкови (67,3%) и трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи (28,0%). На повећање трошкова спровођења осигурања утицало је повећање трошкова производних услуга, рекламе и пропаганде, трошкови провизија, те трошкови бруто зарада и накнада

зарада. Раст трошкова спровођења осигурања је нешто већи од раста премије и може се, поред осталог, довести и у везу са инфлаторним утицајима, те повећањем износа најниже плате.

Финансијски расходи учествовали су у укупним расходима са 0,4%, остали расходи са 1,8%, расходи од усклађивања вриједности имовине са 0,3%, расходи по основу промјене рачуноводствених политика и исправке грешака из ранијих година са 0,4%. Због малог учешћа у укупним расходима, наведени расходи нису имали материјално значајан утицај на укупан нето резултат периода, без обзира на њихову релативну промјену. Губици утврђени директно у капиталу учествовали су са 0,1% у укупним расходима, а њихово смањење се односи на губитке по основу промјене фер вриједности хартија од вриједности расположивих за продају.

Пословни добитак износио је 16.272.307 КМ и био је већи за 25,3%, док је добитак из редовне активности (када се укључе финансијски приходи и расходи) износио 23.069.856 КМ и био је већи за 24,5%.

Нето резултат периода је добитак у износу од 22.872.839 КМ. Сва друштва за осигурање у овом извјештајном периоду су исказала нето добитак периода. Укупан нето резултат у обрачунском периоду на нивоу сектора, добијен као разлика укупних прихода и добитака утврђених директно у капиталу, са једне стране, и укупних расхода, губитака утврђених директно у капиталу и текућег и одложеног пореза на добит, са друге стране, био је добитак у износу од 23.146.052 КМ.

2.3 Финансијски и технички показатељи

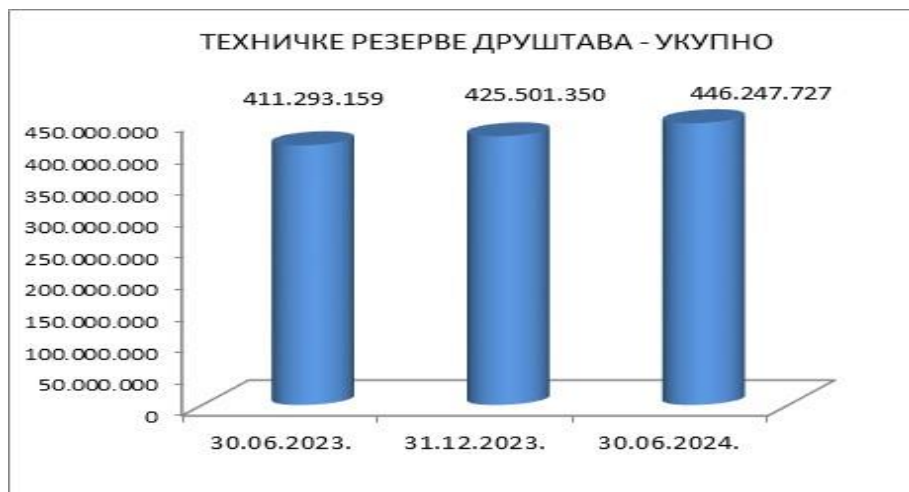
2.3.1 Обрачун и покривеност техничких резерви прописаним облицима активе

2.3.1.1 Укупно обрачунате техничке резерве

Актуарски заснован обрачун техничких резерви је битан предуслов за одржавање солвентности друштава за осигурање, чиме се доприноси бољој заштити интереса осигураника и корисника осигурања, као и јачању повјерења у дјелатност осигурања. Правила обрачуна техничких резерви прописана су подзаконским актима Агенције, а њихова адекватна примјена предмет је контроле, како овлашћених актуара, тако и Агенције кроз обавезне извјештаје која друштва за осигурање достављају периодично и кроз непосредне контроле.

У наредном графикону илуструје се преглед укупно обрачунатих техничких резерви свих друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Графикон 6: Укупно обрачунате техничке резерве свих друштава за осигурање из РС

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Са стањем на дан 30.06.2024. године, износ укупно обрачунатих техничких резерви свих друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској био је већи за 4,9%, у односу на стање на дан 31.12.2023. године.

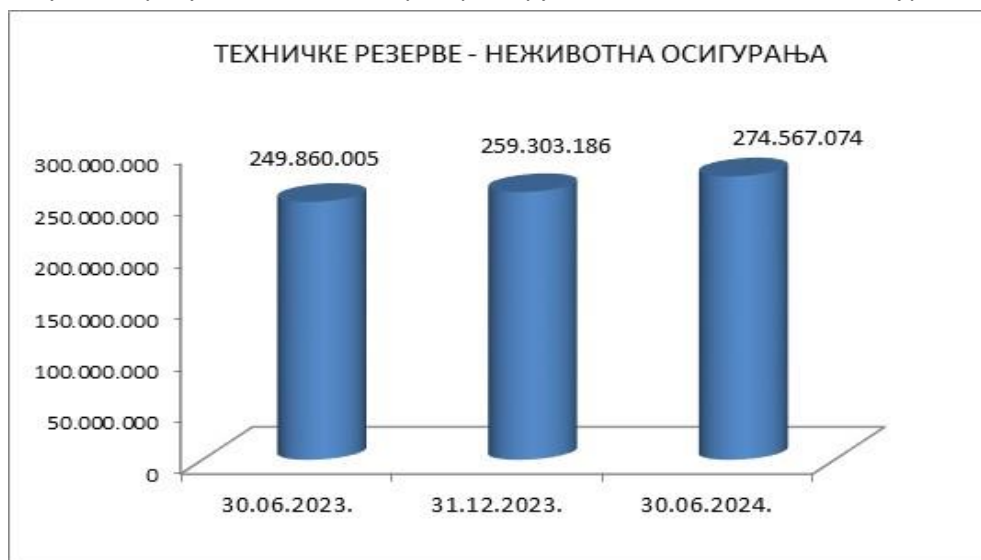
Ради одржавања финансијске способности извршавања обавеза по основу исплате штете и накнада из уговора о осигурању, друштво за осигурање је дужно да средства за покриће техничких резерви улаже у прописане облике средстава, уз примјену принципа сигурности, профитабилности, те водећи рачуна о дисперзији улагања.

С обзиром да се примјењују различити услови и ограничења улагања код животних и неживотних осигурања, у наставку се даје одвојена анализа улагања средстава за покриће техничких резерви.

2.3.1.2 Обрачун и средства за покриће техничких резерви неживотних осигурања

Укупно обрачунате техничке резерве неживотних осигурања, са стањем на дан 30.06.2024. године, износиле су 274.567.074 КМ и биле су веће за 5,9%, у односу на стање на дан 31.12.2023. године.

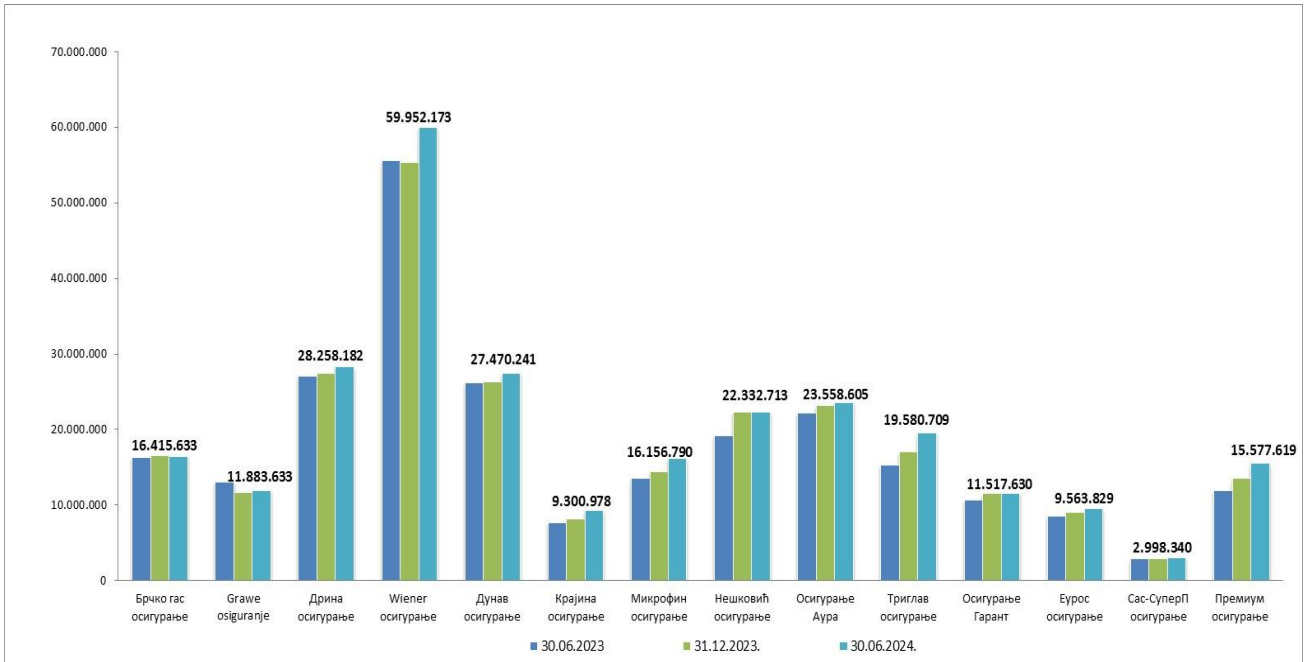
Графикон 7: Укупно обрачунате техничке резерве друштава за неживотна осигурање

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

У наредном графикону приказане су обрачунате техничке резерве неживотних осигурања по друштвима за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Графикон 8: Преглед обрачунатих техничких резерви неживотних осигурања по друштвима за осигурање из РС

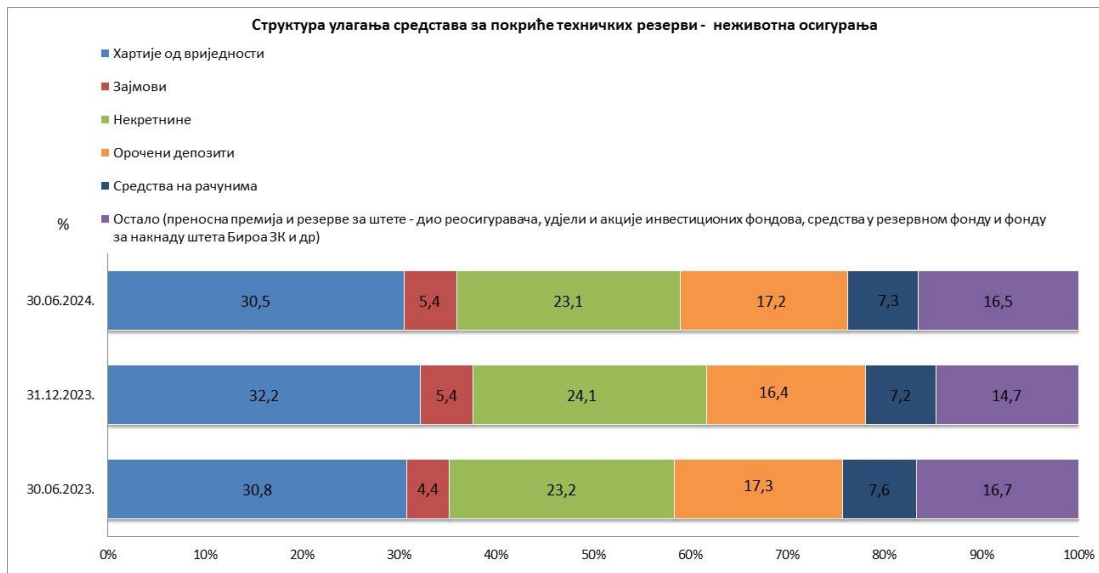

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Из графика се види да је, са стањем на дан 30.06.2024. године, у односу на стање на дан 31.12.2023. године, код два друштва за осигурање дошло до смањења износа обрачунатих техничких резерви који није материјално значајан.

У наредном графикону приказана је структура улагања средстава за покриће укупно обрачунатих техничких резерви неживотних осигурања.

Графикон 9: Структура улагања средстава за покриће укупно обрачунатих техничких резерви неживотних осигурања

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

У структури укупних улагања средстава за покриће техничких резерви неживотних осигурања, најзначајније учешће имале су хартије од вриједности, орочени депозити и некретнине са укупним учешћем од 70,8%. Улагања у обвезнице чији је емитент Република Српска чини 91,0% укупних улагања средстава за покриће техничких резерви неживотних осигурања у хартије од вриједности.

Са стањем на дан 30.06.2024. године, код свих друштава за осигурање која се баве неживотним осигурањима обезбијеђена је квантитативна и квалитативна усклађеност са прописаним захтјевима покрића техничких резерви.

2.3.1.3 Обрачун и средства за покриће техничких резерви животних осигурања

Укупно обрачунате техничке резерве животних осигурања, са стањем на дан 30.06.2024. године, износиле су 171.680.652 КМ и биле су веће, у односу на стање на дан 31.12.2023. године за 3,3%. Раст обрачунатих техничких резерви животних осигурања је стабилан и у складу је са растом и старосном структуром портфеља животних осигурања.

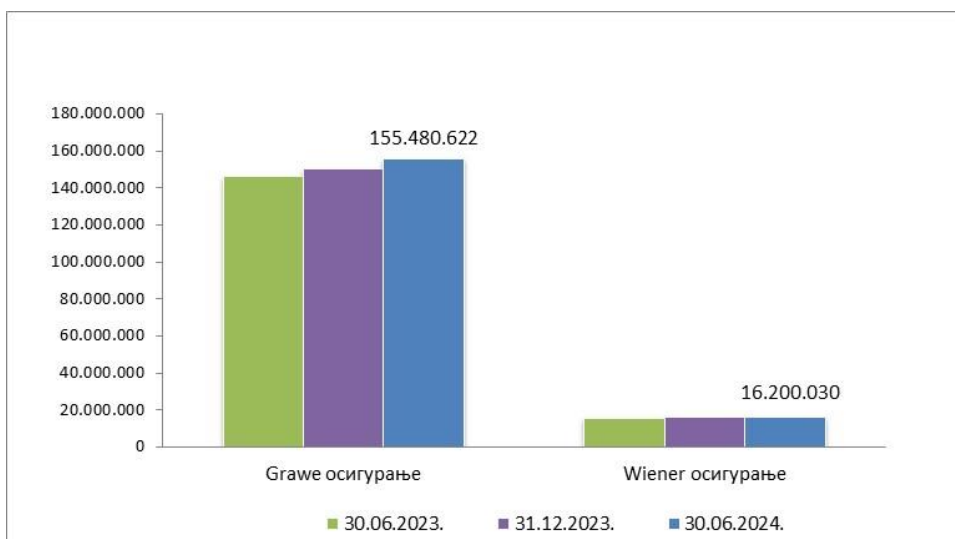
Графикон 10: Укупно обрачунате техничке резерве животних осигурања

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

У наредном графикону приказане су обрачунате техничке резерве животних осигурања по друштвима за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Графикон 11: Преглед обрачунатих техничких резерви животних осигурања по друштвима за осигурање из РС

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Разлика у износу обрачунатих техничких резерви животних осигурања између појединачних друштава за осигурање је сразмјерна учешћу ових друштава у укупној премији животних осигурања.

У наредном графикону приказана је структура улагања средстава за покриће укупно обрачунатих техничких резерви животних осигурања.

Графикон 12: Структура улагања средстава за покриће укупно обрачунатих техничких резерви животних осигурања

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

У структури укупних улагања средстава за покриће обрачунатих техничких резерви животних осигурања најзначајније учешће имале су хартије од вриједности, првенствено обвезнице чији је емитент Република Српска. Код друштава која се баве животним осигурањима обезбјеђена је квантитативна и квалитативна усклађеност са прописаним захтјевима покрића техничких резерви животних осигурања.

2.3.2 Показатељи о исплаћеним одштетама и другим накнадама из осигурање

У наставку се дају основни подаци у вези са рјешавањем и исплатом одштета и других накнада по основу уговора о осигурању (у даљем тексту: обавезе из осигурања).

У првој половини 2024. године, друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској су осигураницима и корисницима осигурања исплатила 53.652.435 КМ или 3,2% више у односу на исти период претходне године.

Табела 19: Износ исплаћених обавеза из осигурања по врстама осигурања

ВРСТА ОСИГУРАЊА	30.06.2022.	30.06.2023.	30.06.2024.
Осигурање незгоде	3.517.838	3.828.264	4.089.695
Здравствено осигурање	208.090	267.704	432.237
Осигурање возила која се крећу по копну осим возила која се крећу по шинама	5.898.903	6.100.496	6.806.219
Осигурање возила која се крећу по шинама			435
Осигурање ваздухоплова			
Осигурање пловила		163.713	
Осигурање робе у превозу	112	209.304	1.661
Осигурање имовине од пожара и природних сила	1.966.526	1.757.691	1.879.050
Осигурање од осталих штета на имовини	2.225.784	3.828.136	1.206.011
Осигурање од одговорности за употребу моторних возила	27.941.239	27.690.194	30.396.703
Осигурање од грађанске одговорности за ваздухоплове			816

ВРСТА ОСИГУРАЊА	30.06.2022.	30.06.2023.	30.06.2024.
Осигурање од опште одговорности за бродове			
Осигурање од опште грађанске одговорности	182.277	173.407	231.113
Осигурање кредита	171.689	330.685	1.395.680
Осигурање гаранција			
Осигурање од различитих финансијских губитака	57.653	24.965	22.196
Осигурање трошкова правне заштите			
Осигурање помоћи	1.887	2.651	28.092
УКУПНО НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	42.172.000	44.377.211	46.489.908
Осигурање живота	7.719.502	6.963.381	6.465.843
Рентно осигурање	16.274	16.311	17.679
Додатно осигурање уз осигурање живота	651.292	640.949	679.005
Друге врсте животних осигурања			
УКУПНО ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	8.387.067	7.620.641	7.162.527
УКУПНО	50.559.068	51.997.852	53.652.435

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Укупно исплаћене обавезе по основу закључених уговора неживотних осигурања износиле су 46.489.908 КМ и биле су веће за 4,8%. Корисницима животног осигурања у овом извјештајном периоду исплаћено је 7.162.527 КМ, што представља смањење за 6,0%, које нема материјалну значајност и у вези је са структуром портфеља који је истекао/доспио за наплату у овом извјештајном периоду.

У наредној табели приказани су показатељи ефикасности у рјешавању и исплати обавеза из осигурања за животна и неживотна осигурања, израчунати на основу збирних износа односних позиција из извјештаја друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Табела 20: Ефикасност у рјешавању и исплати обавеза из осигурања

Опис	30.06.2022.	30.06.2023.	30.06.2024.
Стопа ефикасности у рјешавању обавеза из осигурања у неживотним осигурањима	72,3%	73,9%	72,9%
Стопа ефикасности у рјешавању обавеза из осигурања у животним осигурањима	78,7%	78,1%	76,0%
Стопа ефикасности у исплати обавеза из осигурања у неживотним осигурањима	98,0%	98,2%	98,0%
Стопа ефикасности у исплати обавеза из осигурања у животним осигурањима	100,0%	100,0%	100,0%

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Стопа ефикасности у рјешавању обавеза из осигурања представља однос броја укупно ријешених и укупно евидентираних захтјева. Стопа исплате обавеза из осигурања представља однос броја укупно исплаћених и укупно ријешених одштетних захтјева. У посматраном периоду није било значајнијих промјена код ових показатеља.

У наредној табели дате су стопе ефикасности у рјешавању и исплати обавеза из осигурања у врсти: осигурање од одговорности за употребу моторних возила, по друштвима за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Табела 21: Ефикасност у рјешавању и исплати обавеза из осигурања у врсти: осигурање од одговорности за употребу моторних возила на дан 30.06.2024. године

Р.Б.	Друштво за осигурање	Стопа ефикасности у рјешавању обавеза из осигурања	Стопа ефикасности у исплати обавеза из осигурања
1.	Д.Д. Брчко-гас осигурање	65,7%	100,0%
2.	Grawe осигурање А.Д.	55,1%	100,0%
3.	Еурос осигурање А.Д.	68,2%	98,3%
4.	Дрина осигурање А.Д.	69,3%	100,0%
5.	Дунав осигурање А.Д.	65,6%	98,8%
6.	Wiener осигурање А.Д.	60,0%	98,8%
7.	Крајина осигурање А.Д.	47,5%	86,1%
8.	Микрофин осигурање А.Д.	82,1%	100,0%
9.	Нешковић осигурање А.Д.	68,5%	98,4%
10.	Осигурање Аура А.Д.	69,7%	93,0%
11.	Осигурање Гарант Д.Д.	61,9%	100,0%
12.	Премиум осигурање А.Д.	79,5%	100,0%
13.	САС-СуперП осигурање А.Д.	80,6%	100,0%
14.	Триглав осигурање А.Д.	68,6%	95,9%
УКУПНО:		67,5%	97,7%

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из Републике Српске

Потребно је напоменути да стопа ефикасности у рјешавању обавеза из осигурања, зависи и од објективних фактора на које друштво за осигурање није у могућности да утиче (нпр. старости портфеља друштва за осигурање, начина евидентирања одштетних захтјева, броја одштетних захтјева у судском спору и захтјева са непотпуном документацијом и сл), те да би била мјеродаван показатељ потребно је посматрати заједно са осталим показатељима.

2.3.3 Рацио штета, рацио трошкова и комбиновани рацио

Рацио штета представља однос мјеродавних штета и мјеродавне премије, док рацио трошкова представља учешће трошкова спровођења осигурања у обрачунатој премији. Комбиновани рацио показује резултат обављања послова осигурања прије укључивања резултата од улагања, а рачуна се као збир рациа трошкова и рациа штета.

У наредном табеларном прегледу приказани су рацио штета, рацио трошкова и комбиновани рацио за неживотна осигурања, израчунати на основу збирних износа напријед наведених позиција из извјештаја друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Табела 22: Рацио штета, рацио трошкова и комбиновани рацио неживотних осигурања

О П И С	30.06.2023.	30.06.2024.
Рацио штета (%)	38,6	35,1
Рацио трошкова (%)	38,5	41,8
Комбиновани рацио (%)	77,1	76,9

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Уколико је комбиновани рацио мањи од 100, разлика између 100 и комбинованог рациа представља позитиван резултат из послова осигурања, а уколико је комбиновани рацио већи од 100, та разлика представља негативан резултат из послова осигурања. Са стањем на дан 30.06.2024. године,

комбиновани рацио је био испод 100, што значи да је остварен позитиван резултат из послова осигурања. Промјене вриједности рациа штета и рациа трошкова, у односу на претходни период, немају материјалну значајност са становишта довољности премије за испуњење обавеза из уговора о осигурању, те профитабилности сектора.

2.3.4 Показатељи рентабилност имовине и рентабилности властитих средстава

У наредном табеларном прегледу приказана је рентабилност имовине и рентабилност властитих средстава, израчуната на основу збирних износа позиција из извјештаја друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Табела 23: Показатељи рентабилности

Период	30.06.2023.	30.06.2024.
Поврат на уложену имовину (ROA) (%)	2,7	3,3
Поврат на уложени властити капитал (ROE) (%)	10,1	13,0

Извор: Извјештаји друштава за осигурања из РС

Показатељ рентабилности имовине (ROA) рачуна се као однос нето резултата периода и просјечне aktive, а представља мјеру приноса на укупну активу. Показатељ рентабилности капитала (ROE) представља однос између нето резултата периода и просјечног капитала, а показује колики је поврат на уложени властити капитал. Вриједност наведених показатеља указује да су и рентабилност имовине и рентабилност капитала повећана, у односу на исти период претходне године, што произилази из чињенице да је нето резултат у овом извјештајном периоду порастао више од просјечне aktive и просјечног капитала.

2.3.5 Остали показатељи пословања

У наредном табеларном прегледу приказани су остали показатељи пословања, израчунати на основу збирних износа позиција из извјештаја друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Табела 24: Остали показатељи пословања друштава за осигурање

Период	30.06.2023.	30.06.2024.
Премија по запосленом (у КМ)	96.195	108.343
Укупан приход по запосленом (у КМ)	104.544	118.390
Добит по запосленом (у КМ)	11.426	15.128
Добит/Укупан приход (%)	10,9	12,8
Рацио солвентности (%)	132,0	123,5
Општа ликвидност (%)	4,8	4,5

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Са стањем на дан 30.06.2024. године, премија по запосленом, укупан приход по запосленом, те добит по запосленом су били већи, у односу исти период претходне године, што произилази из већег износа обрачунате премије, укупних прихода и нето резултата периода. Иако је смањен, рацио солвентности и даље показује да солвентност није била угрожена. Треба истаћи да је коефицијент опште ликвидности значајно већи од 1, што одражава способност измирења обавеза у роковима доспијења.

3 ДОБРОВОЉНО ПЕНЗИЈСКО ОСИГУРАЊЕ

3.1 Друштво за управљање добровољним пензијским фондом

Дјелатност добровољног пензијског осигурања, у извјештајном периоду, обављало је једно друштво за управљање добровољним пензијским фондом, а то је: Друштво за управљање Европским добровољним пензијским фондом а.д. Бања Лука. Према структури власништва, са стањем на дан 30.06.2024. године, Друштво за управљање Европским добровољним пензијским фондом а.д. Бања Лука је било у већинском страном власништву са учешћем од 67% у укупном капиталу („Triglav pokojninska družba“ д.д. Љубљана 34%, „European Bank for Reconstruction and Development“ 16,5% те „Enterprise Expansion Fund“ 16,5%) и домаћем власништву од 33% (Пензијски резервни фонд Републике Српске а.д. Бања Лука).

У наредној табели је приказана скраћена шема биланса стања друштва за управљање добровољним пензијским фондом, са стањем на дан 31.12.2023. и 30.06.2024. године.

Табела 25: Биланс стања друштва за управљање добровољним пензијским фондом

ПОЗИЦИЈА	31.12.2023.	%	30.06.2024.	%	Индекс 2024/23
	Износ (КМ)		Износ (КМ)		
АКТИВА					
А. СТАЛНА СРЕДСТВА	1.208.864	41,9	1.743.267	57,4	144,2
I - Нематеријална средства	2.480	0,1	64.050	2,1	2582,7
II - Некретнине, постројења и опрема	43.334	1,5	38.667	1,3	89,2
III - Инвестиционе некретнине					
IV - Средства узета у закуп	54.850	1,9	32.350	1,1	59,0
V- Биолошка средства					
VI - Дугорочни финансијски пласмани	1.108.200	38,4	1.608.200	52,9	145,1
VII - Остала дугорочна средства и разграничења					
Б. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА					
В. ТЕКУЋА СРЕДСТВА	1.673.815	58,1	1.296.210	42,6	77,4
I - Залихе, стална средства намијењена продаји и средства пословања које се обуставља					
II - Краткорочна средства изузев залиха и сталних средстава намијењених продаји	1.673.815	58,1	1.296.210	42,6	77,4
Г. БИЛАНСНА АКТИВА	2.882.679	100,0	3.039.477	100,0	105,4
Д. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА					
ПАСИВА					
А. КАПИТАЛ	2.780.500	96,5	2.943.285	96,8	105,9
I - Основни капитал	4.400.000	152,6	4.400.000	144,8	100,0
II -Откупљене сопствене акције и уписани неуплаћени капитал					
III - Емисиона премија					
IV- Емисиони губитак					
V - Резерве					
VI - Ревалоризационе резерве					
VII - Позитивни ефекти вредновања финансијских средстава која се вреднују по фер вриједности кроз остали укупни резултат	97.369	3,4	97.230	3,2	99,9
VIII - Негативни ефекти вредновања финансијских средстава која се вреднују по фер вриједности кроз остали укупни резултат					
IX - Нераспоређена добит	279.355	9,7	162.924	5,4	58,3
X - Губитак (1+2)	1.996.224	69,2	1.716.869	56,5	86,0
1. Губитак ранијих година	1.996.224	69,2	1.716.869	56,5	86,0
2. Губитак текуће године					
XI - Учешћа без права контроле					

ПОЗИЦИЈА	31.12.2023.	%	30.06.2024.	%	Индекс 2024/23
	Износ (KM)		Износ (KM)		
Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	12.139	0,4	10.810	0,4	89,1
I Дугорочна резервисања	960	0,0	960	0,0	100,0
II Дугорочне обавезе	11.179	0,4	9.850	0,3	88,1
III Разграничени приходи и примљене донације					
В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	10.807	0,4	10.807	0,4	100,0
Г. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ И КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	79.233	2,7	74.576	2,4	94,1
Д. БИЛАНСНА ПАСИВА	2.882.679	100,0	3.039.477	100,0	105,4
Ђ. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА					

Извор: Финансијски извјештаји друштва за управљање добровољним пензијским фондом Вриједност пословне активе и пасиве, са стањем на дан 30.06.2024. године, износила је 3.039.477 KM и већа је за 156.798 KM или 5,4%, у односу на стање на дан 31.12.2023. године.

У структури пословне активе стална средства су учествовала са 57,4%, а текућа средства са 42,6%. Дугорочни финансијски пласмани учествовали су са 92,2% у структури сталних средстава, и односили су се на обвезнице чији је емитент Република Српска (1.108.200 KM) и дугорочне орочене депозите код банака у износу од 500.000 KM. Нематеријална средства чинила су 3,7% сталних средстава, док су некретнине, постројења и опрема чинили 2,2%, а средства узета у закуп 1,9%. Структуру текућих средстава чине краткорочни финансијски пласмани (74,3%), готовина (15,8%), краткорочна потраживања (6,7%) и краткорочна разграничења (3,2%). Краткорочни финансијски пласмани, као материјално најзначајнија ставка текућих средстава, односили су се на удио у отвореним инвестиционим фондовима у износу од 962.716 KM.

У пословној пасиви, капитал је учествовао са 96,8%, краткорочне обавезе са 2,4%, дугорочне обавезе и резервисања са 0,4%, те одложене пореске обавезе са 0,4%. Капитал је износио 2.943.285 KM и одговарао је износу акционарског капитала (4.400.000 KM) умањеног за износ акумулираног губитка до висине капитала претходне године (1.716.869 KM), те увећаног за износ позитивних ефеката вредновања финансијских средстава која се вреднују по фер вриједности кроз остали укупни резултат (97.230 KM) и износ нераспоређене добити текућег периода у износу од 162.924 KM. Дугорочне обавезе су се у цјелости односиле на обавезе по основу лизинга, док су краткорочне обавезе чиниле обавезе за плате и накнаде плата, те друге текуће обавезе из пословања.

У наредној табели приказана је скраћена шема биланса успјеха друштва за управљање добровољним пензијским фондом, за период 01.01. до 30.06.2023. и 01.01. до 30.06.2024. године.

Табела 26: Биланс успјеха друштва за управљање добровољним пензијским фондом

ПОЗИЦИЈА	30.06.2023.	%	30.06.2024.	%	Индекс 2024/23
А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ					
I - Пословни приходи	377.657	87,5	478.017	88,7	126,6
II - Пословни расходи	353.129	99,8	367.703	97,8	104,1
Б. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК	24.528		110.314		
В. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК					
Г. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ					
I - Финансијски приходи	22.019	5,1	25.236	4,7	114,6
II - Финансијски расходи	885	0,2	876	0,2	99,0
Д. ДОБИТАК РЕДОВНЕ АКТИВНОСТИ	45.662		134.674		294,9
Ђ. ГУБИТАК РЕДОВНЕ АКТИВНОСТИ					
Е. ОСТАЛИ ДОБИЦИ И ГУБИЦИ					

ПОЗИЦИЈА	30.06.2023.	%	30.06.2024.	%	Индекс 2024/23
I - Остали приходи и добици					
II - Остали расходи и губици					
Ж. ДОБИТАК ПО ОСНОВУ ОСТАЛИХ ПРИХОДА И РАСХОДА					
З. ГУБИТАК ПО ОСНОВУ ОСТАЛИХ ПРИХОДА И РАСХОДА					
И- ПРИХОДИ И РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ					
I - Приходи од усклађивања вриједности имовине	31.725	7,4	35.871	6,6	113,1
II - Расходи од усклађивања вриједности имовине			7.621	2,0	
Ј. ДОБИТАК ПО ОСНОВУ УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ	31.725		28.250		89,0
К. ГУБИТАК ПО ОСНОВУ УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ					
Л. ПРИХОДИ ПО ОСНОВУ ПРОМЈЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКЕ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ГОДИНА					
Љ. РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ПРОМЈЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКЕ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ГОДИНА					
М. ДОБИТ И ГУБИТАК ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА					
1. Добит прије опорезивања	77.387		162.924		210,5
2. Губитак прије опорезивања					
Н. ТЕКУЋИ И ОДЛОЖЕНИ ПОРЕЗ НА ДОБИТ					
Њ. НЕТО ДОБИТ И НЕТО ГУБИТАК ПЕРИОДА					
I - Нето добитак периода	77.387		162.924		210,5
II -Нето губитак периода					
УКУПНИ ПРИХОДИ	431.401	100,0	539.124	100,0	125,0
УКУПНИ РАСХОДИ	354.014	100,0	376.200	100,0	106,3

Извор: Финансијски извјештаји друштва за управљање добровољним пензијским фондом

Укупни приходи, у периоду 01.01. до 30.06.2024. године, су износили 539.124 КМ, а у оквиру којих су пословни приходи (приходи од улазних накнада и накнада за управљање добровољним пензијским фондом) учествовали са 88,7%, финансијски приходи (приходи од камата на обвезнице, депозите и амортизације дисконта) са 4,7%, те приходи од усклађивања вриједности имовине са 6,6% (приходи од усклађивања вриједности улагања у инвестиционе фондове). Пословни приходи су већи у односу на исти период претходне године за 26,6% усљед повећања прихода од пружених услуга (улазне накнаде и накнаде за управљање добровољним пензијским фондом).

С друге стране, укупни расходи су већи за 6,3% у односу на исти период претходне године и износили су 376.200 КМ, а чинили су их пословни расходи (97,8%), расходи од усклађивања вриједности имовине (2,0%) те финансијски расходи (0,2%). Пословни расходи су проистекли из трошкова зарада, накнада зарада и осталих личних расхода (58,8%), трошкова производних услуга (15,9%), нематеријалних трошкова (15,1%), трошкова амортизације (7,3%), те осталих трошкова пословања (2,9%).

Нето резултат, у извјештајном периоду, је добитак у износу од 162.924 КМ.

3.2 Добровољни пензијски фонд

У оквиру дјелатности добровољног пензијског осигурања, организован је један добровољни пензијски фонд, а то је: Европски добровољни пензијски фонд Бања Лука. Овим фондом управља Друштво за управљање Европским добровољним пензијским фондом а.д. Бања Лука. Фонд је организован, као отворени добровољни пензијски фонд, ради прикупљања новчаних средстава добровољном уплатом пензијског доприноса од стране обвезника уплате и улагања тих средстава с циљем повећања вриједности имовине.

Са стањем на дан 30.06.2024. године, укупан број активних чланова фонда био је 38.515, што је за 609 чланова или 1,6% више у односу на дан 31.12.2023. године. Од укупног броја активних чланова, 99,3% је приступило добровољном пензијском фонду путем пензијских планова, при чему је путем пензијских планова јавних предузећа и јавних институција приступило 93,4% укупно активних чланова фонда.

У наредној табели приказана је скраћена шема биланса стања добровољног пензијског фонда, са стањем на дан 31.12.2023. и 30.06.2024. године.

Табела 27: Биланс стања добровољног пензијског фонда

ПОЗИЦИЈА	31.12.2023.	%	30.06.2024.	%
	Износ (КМ)		Износ (КМ)	
СРЕДСТВА				
I - Готовина и готовински еквиваленти	2.397.695	6,7%	1.262.509	3,1%
II - Улагања фонда	33.016.899	92,0%	38.575.969	95,2%
III - Потраживања	50.000	0,1%	58.333	0,2%
IV - Одложена пореска средства				
V - Разграничења	408.943	1,2%	621.048	1,5%
VI - Остала потраживања и средства				
А. УКУПНО СРЕДСТВА	35.873.536	100,0%	40.517.859	100,0%
ОБАВЕЗЕ				
I - Обавезе по основу пословања	0	0,0%	9.281	7,7%
II - Обавезе по основу трошкова пословања	4.564	5,3%	5.018	4,1%
III - Обавезе према друштву за управљање	74.466	85,9%	80.480	66,4%
IV - Финансијске обавезе по фер вриједности кроз биланс успеха				
V - Финансијске обавезе по амортизованој вриједности				
VI - Остале обавезе	7.646	8,8%	26.395	21,8%
Б. УКУПНО ОБАВЕЗЕ	86.676	100,0%	121.174	100,0%
НЕТО ИМОВИНА				
I - Основни капитал	34.815.340		38.882.731	
II - Резерве				
III - Ревалоризационе резерве	612.818		801.881	
IV - Резерве из добити				
V - Добит	371.133		712.072	
VI - Губитак	12.432		0	
В. УКУПНО НЕТО ИМОВИНА	35.786.860		40.396.685	
Г. БРОЈ ЕМИТОВАНИХ АКЦИЈА/УДЈЕЛА	3.334.158,08		3.710.653,39	
Д. НЕТО ИМОВИНА ПО АКЦИЈИ/УДЈЕЛУ	10,73340		10,88668	
Ђ. ВАНБИЛАНСНЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ				

Извор: Финансијски извјештаји добровољног пензијског фонда

Са стањем на дан 30.06.2024. године, укупна средства добровољног пензијског фонда износила су 40.517.859 КМ и била су већа за 12,9%, у односу на стање на дан 31.12.2023. године. У структури укупних средстава добровољног пензијског фонда најзначајније учешће су имала улагања фонда (95,2%) у хартије од вриједности (обвезнице чији су емитенти Република Српска, јединице локалне самоуправе и акционарска друштва, те улагања у акције и удјеле у инвестиционим фондовима) и депозите. Учешће готовине је 3,1%, потраживања 0,2%, док се разграничења односе на обрачунате припадајуће камате на обвезнице и депозите и учествују са 1,5% у укупним средствима. Са друге стране, укупне обавезе су износиле 121.174 КМ, у којима су обавезе према друштву за управљање учествовале са 66,4%, остале обавезе и обавезе по основу чланства 21,8%, обавезе по основу улагања у хартије од вриједности 7,7% и обавезе по основу трошкова пословања (обавезе према банци депозитару) са 4,1%.

Нето вриједност имовине добровољног пензијског фонда износила је 40.396.685 КМ и већа је за 4.609.825 КМ или 12,9% у односу на 2023. годину. Број емитованих удјела тј. број уписаних обрачунских јединица износио је 3.710.653, а нето вриједност по удјелу 10,88668 КМ⁴.

У наредној табели приказана је шема скраћеног биланса успјеха добровољног пензијског фонда, за период 01.01 до 30.06.2023. и 01.01 до 30.06.2024. године.

Табела 28: Биланс успјеха добровољног пензијског фонда

ПОЗИЦИЈА	30.06.2023.	30.06.2024.
	Износ (КМ)	Износ (КМ)
А. РЕАЛИЗОВАНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ		
I - Пословни приходи	402.040	641.435
II - Реализовани добици		
III - Пословни расходи	305.043	406.675
IV - Реализовани губици	564	874
V - Финансијски приходи		
VI - Финансијски расходи	23.685	22.784
Б. РЕАЛИЗОВАНА ДОБИТ (ГУБИТАК) ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА	72.748	211.103
В. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ И ГУБИЦИ	106.064	142.268
Д. УКУПНА НЕРЕАЛИЗОВАНА ДОБИТ (ГУБИТАК) ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА	106.064	142.268
Ђ. УКУПНА ДОБИТ (ГУБИТАК) ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА	178.812	353.371
Е. ПОРЕЗ НА ДОБИТ		
Ж. УКУПНА ДОБИТ (ГУБИТАК) ПОСЛИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА	178.812	353.371
З. ОСТАЛИ УКУПНИ РЕЗУЛТАТ	198.234	189.063
И. ПОВЕЋАЊЕ (СМАЊЕЊЕ) НЕТО ИМОВИНЕ - УКУПНИ РЕЗУЛТАТ		
1. Повећање нето имовине фонда	377.046	542.434
2. Смањење нето имовине фонда		

Извор: Финансијски извјештаји добровољног пензијског фонда

Пословни приходи су, у периоду од 01.01. до 30.06.2024. године, износили 641.435 КМ и већи су за 239.395 КМ у односу на исти период претходне године, а чију структуру чине приходи од камата (93,1%) и приходи од амортизације премије - дисконта (6,9%). С друге стране, дошло је и до повећања пословних расхода услед повећања накнада друштву за управљање, које учествују са 93,0% у структури поменутих расхода, накнаде банци депозитару учествују са 6,9%, а 0,1% се односи на остале расходе.

У извјештајном периоду, укупна добит после опорезивања је износила 353.371 КМ, остали укупни резултат (који произилази из повећања фер вриједности финансијских инструмената по фер вриједности кроз остали укупни резултат) износио је 189.063 КМ, тако да је укупно повећање нето имовине од пословања фонда износило 542.434 КМ.

⁴ Вриједност обрачунске јединице фонда на дан вредновања утврђује се дијелењем вриједности нето имовине фонда са укупним бројем обрачунских јединица. Укупан број обрачунских јединица фонда, на дан вредновања, израчунава се на начин да се број обрачунских јединица од последњег дана за који је обрачуната вриједност обрачунске јединице фонда, увећа за број обрачунских јединица који је добијен евидентирањем обрачунских јединица на индивидуалне рачуне чланова фонда на основу запримљених уплата, те умањи за број обрачунских јединица који је добијен престанком чланства на дан вредновања.

Основни подаци о друштвима за осигурање са сједиштем у Републици Српској (на дан 30.06.2024. године)

Друштво за осигурање	Сједиште	Адреса	Директор	Пословна актива	Укупни билансни капитал	Обрачуната премија	Број запослених
Д.Д. Брчко гас осигурање	Брчко	Бањалучка 8	Миладин Милошевић	33.943.781	13.255.721	8.883.154	124
Grawe осигурање а.д.	Бања Лука	I крајишког корпуса 39	Веселин Петковић	200.961.296	28.702.065	19.113.592	95
Дрина осигурање а.д.	Милићи	Улица 9. јануара бр.4	Валентино Јанковић	44.660.117	12.270.463	14.046.157	114
Дунав осигурање а.д.	Бања Лука	Веселина Маслеше 28	Бојан Поповић	46.747.673	12.903.952	16.775.428	176
Еурос осигурање а.д.	Бања Лука	Булевар српске војске 7	Душан Шљивар	18.284.016	7.451.913	7.060.052	74
Wiener осигурање а.д.	Бања Лука	Книнска 1А	Борислав Додер	115.465.984	17.954.679	23.489.050	192
Крајина осигурање а.д.	Бања Лука	Браће Панћића 2	Миле Јањић	20.309.364	7.807.859	5.616.651	68
Микрофин осигурање а.д.	Бања Лука	Алеја Светог Саве 61	Даниел Драгутиновић	27.747.786	10.292.016	11.963.418	100
Нешковић осигурање а.д.	Бијељина	Сремска 3	Миленко Мишановић	46.745.708	22.319.857	10.199.537	73
Осигурање Аура а.д.	Бања Лука	Вељка Младеновића 7д	Раденко Вујић	41.168.111	9.627.154	16.638.145	211
Осигурање Гарант д.д.	Брчко	Бањалучка 54	Горан Радовић	25.308.680	13.619.829	7.067.319	38
Премиум осигурање а.д.	Бања Лука	Младена Стојановића 111	Бојан Буразор	27.252.367	8.971.832	13.019.685	142
САС-СуперП ОСИГУРАЊЕ а.д.	Бијељина	Трг Ђенерала Драже Михаиловића 12	Никола Гаврић	8.812.517	5.636.563	2.102.405	28
Триглав осигурање а.д.	Бања Лука	I крајишког корпуса 29	Јанез Рожмарин	33.619.921	10.093.928	7.840.601	77
Укупно:				691.027.321	180.907.831	163.815.194	1.512